

DOMOLJUB

ŠTEV. 49. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42

V LJUBLJANI, DNE 4. DECEMBRA 1929

Cena 38 Din za celo leto, Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Koliko nas je mohorjanov.

Letošnje Mohorjeve knjige imate menda že vsi v rokah. Kdor jih še nima, lahko gre vsak dan ponje v župnišče — seveda, ako jih je naročil! Po naših hišah se sedaj pridno prebira Koledar, Domačija ob Temenici, Grče in druge mohorjevke. Kako prijetna zabava za deževne dneve in za dolge zimske večere! In kako poceni! Za dva kovača — pa imaš dovolj branja ne samo ti, ampak vsa družina; če se bodo knjige shranile, jih bodo brali še prihodni rodovi. Mirno lahko rečemo: hiša, v kateri imajo Mohorjevo knjigo, se bo po izobrazbi kmalu ločila od tiste hiše, kjer je nimajo.

Gotovo tega in onega mohorjana obide ob branju teh lepih in koristnih knjig misel: te knjige bi pač morali imeti v vsaki hiši! Skoda je, če jih kje nimajo. **To je tudi naša misel.** Tudi »Domoljub« dela že par let na to, da bi prišla Mohorjeva knjiga v vsako hišo.

Ali smo od tega cilja še daleč? V splošnem moramo reči: še precej daleč smo, dasi smo ta cilj v nekaterih župnijah že — dosegli!

Če hočemo vedeti, kako daleč smo še v celoti od tega cilja, moramo vedeti, koliko nas je Slovencev na vsem svetu in koliko pride med nas Mohorjeve knjige.

Če hočemo vedeti, kako daleč smo še v celoti od tega cilja, moramo vedeti, koliko nas je Slovencev na vsem svetu in koliko pride med nas Mohorjeve knjige.

Koliko nas je Slovencev? Tega žal natančno ne moremo povedati. Kolikor toliko natančno smo prešteli samo v Jugoslaviji, kjer nas je dober milijon. Poleg tega nas bo pa še kakih 100.000 manj nego en milijon izven Jugoslavije v Italiji in Avstriji, deloma pa po vsem svetu. Natančnejše številke ti pripoveduje Kolednik v letošnjem Koledarju na str. 35—37, kjer si jih ne pozabi ogledati!

Recimo torej, da nas je Slovencev pičila dva milijona, in sicer vseh skupaj: zavednih Slovencev in takih, ki so, če ne sami, pa vsaj njih otroci že napol Nemci, Angleži itd. Od teh nas je v Mohorjevi družbi letos 53.405. Potemtakem bi prišel na vsakih 37 Slovencev en mohorjan ali na vsakih 100 Slovencev bi jih prišlo 2-67,

oziroma na vsakih 100.000 Slovencev bi jih prišlo 2670.

Toda, kakor rečeno, številke o Slovincih, ki ne prebivajo v Sloveniji, so zelo nezanesljive. Mi štejemo navadno k Slovincem tudi otroke naših izseljencev v Nemčiji, Ameriki itd., ki pa dostikrat slovensko niti ne znajo in tudi včasih ne marajo nič slišati o tem, da bi bili Slovenci. Z večjo zanesljivostjo moremo govoriti samo o Slovincih v Sloveniji. Kajti tu imamo natančno sešteteto vse prebivalstvo. Res je, da prebiva med nami tudi nekaj Nemcev in Madžarov, toda to število je v primeri s številom Slovencev precej neznatno in še ti, kar jih je, znajo po večini tudi slovensko.

Če vzamemo vse mohorjane, vidimo, da jih je od 53.405 samo 4599 izven Slovenije (2574 na Koroškem in 2025 drugod po vsem svetu), to je 8-611% vseh mohorjanov. Vidimo torej, da črpa Mohorjeva družba svoje naročnike predvsem iz Slovenije, ki jih je dala letos sama 48.806, ali več nego 91% vseh mohorjanov.

Zato lahko mirno rečemo: če hočemo spraviti Mohorjevo knjigo v vsako slovensko hišo, more imeti naš trud popoln uspeh samo v Jugoslaviji, predvsem v Sloveniji (v Italiji preprečuje država širjenje slovenske knjige!). S tem, da dvignemo število mohorjanov v Sloveniji, ga dvignemo kolikor toliko tudi med izseljenci. Kajti naša služkinja, ki bo šla n. pr. v Zagreb, se bo tako navadila že doma na Mohorjevo knjigo, da jo bo želela imeti tudi v novi službi. Isto bo veljalo za druge izseljence. Mohorjeva družba bo tako postala mogočna vez, ki bo vezala na domovino raztresene ude našega narodnega telesa.

Zaradi tega je umevna naša želja in naš trud, da bi dosegli vsaj v Sloveniji, da bi prišla Mohorjeva knjiga v vsako hišo. To smo skušali med drugim doseči tudi s statistiko, ki nam je kazala, koliko smo še oddaljeni od tega cilja.

»Slovenec« je prinesel 23. nov. t. l. statistiko, koliko odstotkov mohorjanov je v kaki župniji, v kaki dekaniji in v vsej ljubljanski in lavantinski škofiji. Iz nje smo izvedeli, da je v Sloveniji 4-318% prebivalstva v Mohorjevi družbi, da torej pride en

mohorjan na vsakih 23 prebivalcev, in sicer v ljubljanski škofiji že na vsakih 20 prebivalcev, ker ima ta škofija 4-961% vsega prebivalstva v Mohorjevi družbi, v lavantinski škofiji pa šele na vsakih 26 prebivalcev, ker znaša tam odstotek mohorjanov samo 3-767.

Preden zaključimo ta odstavek, naj povemo še, kaj pomeni to, če pravimo, da je v Sloveniji 4-318% prebivalstva v Mohorjevi družbi. Mnogi bravci to itak že dobro vedo. To pomeni, da so na vsakih 100 prebivalcev štirje v Mohorjevi družbi, na vsakih 1000 prebivalcev 43, na vsakih 10.000 431 in na vsakih 100.000 pa 4318. Če računamo, da šteje rodina povprečno šest članov, vidimo, da je približno četrtnina vseh rodbin v Sloveniji v Mohorjevi družbi. Manjka torej še tri četrtnine.

V naslednji številki bomo pa povedali, kako so mohorjani razdeljeni po posameznih dekanijah in katera župnija je v kakšni dekaniji v tem oziru na prvem mestu.

Hranilnice in posojilnice na Slovenskem.

Število hranilnic in posojilnic na Slovenskem je prav lepo. Vsaka druga župnija jo premore. Vse pa pričajo, koliko dela za ljudstvo se je izvršilo v zadnjih desetletjih. Neštetokrat beremo, kako »zelenjaši«, oderuši še danes stiskajo srbskega in hrvatskega kmeta z ogromnimi obrestmi pri posojilih. Niso redkost 20 in 25-odstotne obresti, ki jih plačuje kmet v najrazličnejših oblikah. Podobno oderuštvo je bilo nekaj tudi pri nas, toda strle so ga naše kmetijske posojilnice. Ali niso torej res storile ogromnega dela za naše kmetstvo ljudstvo?

Toda, ali smo v tem oziru že storili vse? Ali smo storili dovolj?

Hranilnice naj pospešujejo varčevanje.

Večkrat smo že pisali, da znamo Slovenci na eni strani varčevati, na drugi pa tudi grdo zapravljati. Kaj naj storimo, da se bodo ljudje naučili na pametno varčevanje? Prvo je, da ima vsak človek priliko, da svoj denar varno in plodonosno naloži brez vseh sitnosti. Tako priliko pa nudi kmetijska posojilnica, ki jo ima kmetijski človek doma v svoji župniji. V denarni zavod, ki je v mestu, bo nesel denar le tisti, ki ga ima res zelo

veliko. V domačega pa lahko vloži denar vsakdo vedno in vsako vsoto. Tudi tisti, ki more vlagati samo majhne dinarske zneske kot navaden delavec, blavec, dekla itd., pride lahko vsako nedeljo do prilike, da naloži svoje še tako majhne prihranke in ravno ti se morajo posebno navaditi na varčevanje. Saj vemo, kako se sicer hitro izmeče denar za pijačo, za lišp in za druge nepotrebne reči. Priložnosti za malo varčevanje pa rabijo ravnotako drugi: Gospodinja, ki proda od časa do časa pri hiši male stvari, otroci, ki se morajo pri posameznih dinarjih učiti varčevanja, vsi, ki so navezani na stalne tedenske ali mesečne plače, od katerih je treba nekaj prihraniti za starost ali bolezen. In kmetijski gospodar? Tudi on nujno rabi prilike, da naloži varno denar, ki ga je dobil za živino ali pridelke. Priložnost za varčevanje je vsem potrebna, zato so hranilnice najboljša šola in najboljša pot, kako priti do narodnega blagostanja.

Kmet in denarno gospodarstvo

Tisti bodo že redki, ki bi svoj denar spravljali v nogavice ali ga zakopali doma v skrinje. Pa vendar še mnogokrat naš kmet prenaša večje vsote denarja po žepih in spravlja po predalih doma. Proda vole in čaka, da kupi kaj drugega. V tem času pa leži denar neizrabljen. Zakaj bi ga ne nesel takoj v hranilnico? Ko ga spet rabi, ga vedno lahko dvigne. Pri tem pa nekaj zasluži na obrestih. Doma denar ne nese obresti, doma ni varen, doma se pa tudi umane. Če človek čuti denar, se vzbude tudi potrebe, ki niso resnične potrebe. Naenkrat čutijo vsi družinski člani, da jim je treba tega in onega, kar bi čisto lahko odpadlo. Tako se denar mnogokrat za prazen nič umane in gre v izgubo. Naš kmet se mora navaditi na sedanjo dobo denarnega gospodarstva, ko se ne nosi denarja po žepih, ampak varno in plodonosno naložen. Ne bomo tako hitro tam, kjer so že Amerikanci, ki plačujejo skoro vse s čekom, toda vsaj to moramo doseči, da ne bo zastajal kmet v svojo škodo za razvojem v v drugih sosednjih deželah.

Zato pa je potreba hranilnice v vsako župnijo. Priložnost mora biti, da se denar hitro in varno naloži in spet lahko hitro dvigne, ko se pokaže resnična potreba.

Kmetijski denar kmetu v korist!

Ali bo naš kmet kdaj razumel popolnoma to besedo?

Iz odušstva, o katerem smo zgoraj govorili, so kmete rešile posojilnice, ki so zbrale odvisen denar in ga dajale kmetu po primeroma nizki obrestni meri. Tudi danes kmet še vedno rabi posojila. Kako ga bo dobil po nizki obrestni meri? Le, če bo v hranilnicah zbran ves kmetijski denar. Kmet mora pomagati kmetu. Brez te medsebojne pomoči je vsako delo za povzdigo kmetijstva prazno. Le, če bomo razumeli, da moramo drug drugemu pomagati, le potem bo mogoče voditi tudi druge zadruge v splošno korist Vse zadružništvo, naj bodo to mlekarne, živinorejske zadruge, strojne zadruge, nakupne ali prodajne zadruge, vse zahteva velikega smisla za skupnost, zahteva pa tudi domačega kapitala po nizki obrestni meri. Kje ga naj pridobimo zadružništvo dobi? V domačih hranilnicah. Zato velja: Ves kmetijski denar v

KAJ JE NOVEGA

Prisiljeni smo bili, žal, ustaviti »Domoljuba« vsem tistim, ki do sedaj naročnine za to leto še niso popolnoma poravnali. Če to storijo v prihodnjih dneh, jim bomo mogli listi dostavljati še naprej. Tudi zaostale številke, kolikor jih bo še na razpolago.

d Koledar Zadrugne Zveze v Ljubljani. »Domoljub« je priložen ličen koledar Zadrugne Zveze. Nabijte ali nalepite ga na primerno mesto, da vas spominja vedno na potrebo zadružništva med slovenskim kmetom. Koledar naj celo leto kliče, da je kmetova rešitev le v skupnosti.

Koledar prinaša vrsto svetopisemskih izrekov, ki naj bi jih imel vsakdo vedno pred očmi. Globoka modrost svetih knjig tudi našemu času govori in mu kaže prava pota. Naj bi vsakdo skrbno prebral vsak izrek in se učil iz njega. Vsak zadrugar, vsak varčevalec, dolžnik in porok, vsakdo najde v teh izrekih sebi primernega.

d Praznik združenja Slovencev, Hrvatov in Srbov v eno državo se je povsod praznoval dne 1. decembra zelo slovesno, tako v cerkvah, kakor tudi po šolah in uradih. V Zagrebu je bilo ta dan mnogo vseučiliščnikov, ki so z ustanovitvijo akademskih čitalnic in razvitjem zastave manifestirali za kralja in domovino.

d Zbor zadrugarjev se je vršil 26. novembra v Mariboru in sicer iz območja tamnoš., pododbora Zadrugne zveze. Zbora se je udeležil minister dr. Korošec, zastopnik Zadrugne zveze iz Ljubljane V. Zabrč in dr. Basaj, mariborski župan dr. Jovan, bivši oblastni komisar dr. Leskovar in polnoštevilni zastopniki raznih zadrug.

kmetijske domače hranilnice. Odtam gre spet kmetu v korist. Če pa gre kmetijski denar v mesto, teče od tam v trgovino in industrijo. Ako kmet išče v mestu posojila, bo plačeval obresti, ki jih kmetstvo posestvo ne prenese. Vemo, da mora biti tudi trgovina in industrija, toda prvo je za kmeta, da mu je na srcu kmetijski stan. Kdor tega noče razumeti, škoduje svojem lastnemu stanu in s tem samemu sebi.

Zato velike in male vloge kmetijskega denarja v domačo posojilnico.

Ali je hranilnica in posojilnica dovolj?

Iz zgornjega je razvidno, da mora kmet povsod imeti priliko, da varčuje in da se prilagodi zahtevam našega časa. Iz tega pa sledi, da je treba posojilnice v vsako župnijo. Sedaj spi politično delo in bo morda še dolgo. Ne sme pa spati gospodarsko delo, če ne bomo, da gre čas preko nas in preko našega kmetijstva. Zavedne može po vseh slovenskih krajih pozivamo, da letošnjo zimo izrabijo in ustanove prepotrebne posojilnice. Vsa navodila dobe v Zadrugni Zvezi v Ljubljani (Dunajska cesta 38). Ni treba, da je kmetijska posojilnica brž velika, glavno je, da je dobro vodena in sicer z namenom koristiti — kmetu. Na delo!

Po poročilu zadrugnega revizorja Tirša in krasnem nagovoru ravnatelja V. Pušenjaka o smernicah za bodoče delo, je izpregovoril tudi minister dr. Korošec, ki je povdarjal zlasti gospodarski in socialni pomen zadrugnega dela. Ves zbor je potekel v znamenju znamenitega podviga zadrugne misli med naše ljudstvo.

d Do pravega mraza je še daleč? Učeni vremenoslovci so se skoraj vsi izrekli tako, da bo letošnja zima zopet izredno ostra. Kmetje, lovci, ribiči so pa nasprotnega mnenja. Tako pravijo: Drevje je letos ohranilo izredno dolgo sveže listje, divje race in gosi je bilo videti še v času, ko prejšnja leta niti sledi ni bilo več za njimi; žabe so pa še sedaj živahne in skačajo po vodi, a kač je videti še toliko, kakor komaj v zgodnji jeseni. Iz vsega tega sledi, da narava še ni pripravljena na zimski počitek in da imamo do pravega mraza še daleč.

d Zamenjava pokvarjenih bankovcev. Upravni odbor Narodne banke je v zadnji seji glede pokvarjenih bankovcev sprejel sledečo novo določbo: Ako nima bankovec vsaj 8. dela celotne površine, se ne dobi nič zanj. Polno vrednost pa plača Narodna banka za bankovec, ki jim manjka samo majhen kosček in sicer pri tisočakah največ eno dvaintridesetino celotne bankovčeve površine vstavši bel rob; pri bankovcih manjše vrednosti pa sme manjkati za polno izplačilo največ ena šestnajstinka celotne površine. Bankovce, ki jim manjka več kot ravnokar navedeno, izplačujejo po obsegu površine, kakršno bankovec še ima. Pri tem odbijejo še proizvodne stroške in sicer pri tisočakah 3 Din, pri stotakah 2 Din, pri desetakah 1 Din in pri petakah 50 para.

d Vrednost našega žitnega izvoza. Vrednost izvoza koruze in pšenice v preteklem letu znaša štiri in pol milijarde dinarjev. Vrednost drugih žitnih proizvodov, ki so bili zvoženi, se ceni na okroglo pol milijarde dinarjev.

d Kdaj je vino iz kupljenega grozdja zavezano trošarini. Na neko tozadevno vprašanje je ministrstvo za finance pojasnilo, da vino, katero dobijo osebe, ki niso trgovci z alkoholnimi pijačami ali točilci pijač, iz kupljenega grozdja ni zavezano trošarini na vino, ako te osebe tako vino porabijo za domačo potrebo. Ako ga pa prodajo ali odvojijo na katerikoli način (prodaja, darilo, zamena itd.), morajo na prodano vino plačati trošarino.

d 2.500.000 Din posojila bo najelo mesto Celje za razna dela.

d Za vsakih vložnih 100 Din bodo radi poravnave dobili vlagatelji od propadle Slavenske banke le 22 Din. Kdo je imel pri Slavenski banki glavno besedo, naši čitatelji dobro vedo.

d Vsa hrvatska mesta in društva se bodo 16. decembra, pred rojstnim dnem kralja Aleksandra poldonila Nj. Veličanstvu v Belgradu. Pobudo k tej važni manifestaciji hrvatskega naroda je dal zagreb-

ski občinski svet, ki je soglasno napravil tozadevni sklep po govoru občin. svetnika dr. Rittiga. Ta je med drugim dejal: »Odkrito moramo izjaviti, da za nas Hrvate ni druge obljubljenе dežele, kakor je Jugoslavija! Kar delajo (v inozemstvu) Pavelić Sarkotić in ne vem kdo drugi, je izdajstvo nad hrvatskim narodom. Ali ni zločin, igrati se z usodo Dalmacije, kjer se je rodila hrvatska državna misel, Dalmacije, ki je zibelka hrvatske knjige in prosvete, Dalmacije, ki je srce in duša in pljuča hrvatskega ozemlja in vse Jugoslavije? Dalmacije, ki je še danes najčistejša hrvatska in jugoslovanska krajina. Ni, gospodje, Hrvatov brez Dalmacije, ni Jugoslavije brez Dalmacije. — Ne težimo za tujim, toda tudi ne damo svojega. Naj vsi sosedje vedo, da bomo mi rajše izginili, kakor da si damo rezati živo meso iz našega narodnega telesa, preden bi dovolili razkosati ozemlje, ki je že 1300 let naše in ki je ravno toliko let naša domovina.«

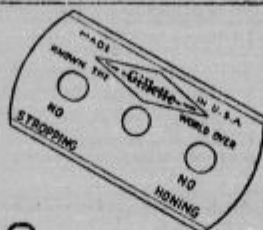
d Zadrúžna Zveza v Ljubljani, ki je priložila »Domoljubu« koledar, druží večino slovenskih zadrug. Kot so zadrugarji člani svoje zadruge, tako so spet zadruge najprej članice velike zadruge, ki se imenuje Zadrúžna Zveza v Ljubljani. Ko se je koledar tiskal je bilo vseh zadrug v Zadrúžni Zvezi 574. Tiste zadruge, ki zbirajo denar in dajejo posojila, so našete po krajih, kjer se nahajajo. Ogronna večina jih je v kmetijskih krajih. Navadno se imenujejo na kratko Hranilnica in posojilnica, nekatere Ljudska hranilnica ali posojilnica, nekatere pa imajo tudi druga imena. Iz tega seznama vsakdo vidi, kje je njegova domača hranilnica, kjer lahko denar varno naloži. Hranilnice v naštetih krajih porabijo denar za posojila ali pa ga pošljejo v naložbo Zadrúžni Zvezi. Ta potem ta denar posodi onim zadrugam, ki rabijo posojil, da morejo z njimi pomagati kmetu. Zadrúžna Zveza je tako matica vsega našega zadrúžništva. Njeno delo gre za tem, da bi bilo vedno več našega kmetijskega ljudstva organiziranega v zadrugah. Kjer bi želeli osnovati kako novo kmetisko zadruo, naj se obrnejo pisмено ali ustno za pojasnila na Zadrúžno Zvezo v Ljubljani, Dunajska cesta 38.

d Za častnega občana je izvolil občinski odbor občine Podgorje č. g. Ivana Lavrenčiča, kanonika in dekana v Kamniku ter mu izrekel popolno udanost in zupanje.

d Lepo socialno delo zagrebške občine. Zagrebška mestna občina je dala izdelati za 700 tisoč dinarjev otroških oblek, ki jih bo o božiču razdelila revnim šolskim otrokom. Razen tega bo nabavila mestna občina poldrugi vagon moke, ki jo bo za božič razdelila mestnim revežem. Vprašanje beračenja bo občina rešila na ta način, da bo zgradila barake, v katere bo spravljala berače, ki jih bodo dobili po ulicah. Domače prosjake bodo v barakah trajno oskrbovali, tuje pa odpravljali v domovne občine. Stroške za zgradbo barak in oskrbovanje ubožcev v njih bodo pokrili s prodajanjem posebnih blokov.

d Dno ladje z osmimi vagoni školjk. Te dni so pripeljali iz Nemčije v Ercegnovi v Dalmaciji nov plavajoči dok, ki ga je

naročilo naše prometno ministrstvo. Novi dok bo služil mesto starega doka. Z njim je naša mornarica zelo mnogo pridobila, zakaj našim ladjam ne bo več treba za manjše popravke v tuja pristanišča, ker morejo skoro vse ladje naše trgovinske mornarice dokirati na njem. Po popravilu starega doka, bo na novem doku dokirana stara vojna ladja, ki služi naši mornarici za pisarno in vojašnico. To je zelo zanimiva ladja, zakaj njen krov je ves pokrit ter izgleda kakor navadna hiša. Mornarji

Samo ostra britviča
jamči za prezhibno
britje.

Britvice Gillette imajo
izredno fino rezilo in so zato
zanesljive in trpežne. Zalo-
žite se pravočasno ž njimi!

Gillette

so mnjenja, da se drži dna te ladje približno osem vagonov školjk ker ladja že več deset let nepremično stoji na istem kraju.

d Proračun dravske banovine. V »Slovenec« je objavil pretekli teden bivši poslanec g. Vladimir Pušenjak zanimiv članek o prvem proračunu dravske banovine. Seveda novi proračun najbrže ne bo čisto takšen, kot ga je narisal g. Pušenjak, ki je v svojem spisu upošteval vse dohodke in izdatke obeh bivših oblasti in županij, a tudi izdatke za vse nove posle, ki jih prevzamejo banovine. Po Pušenjakovem načrtu bi znašali dohodki banovine 296,803.526 Din in sicer bi dala trošarina 130 milijonov, takse 100 milijonov in oblastne davščine 63,385.946 Din in so pri tem izdatki za »lstvo v višini 108 in pol milijona vključeni. Proračun dravske banovine bi torej izkazoval zat 10 milijonov več dohodkov kot stroškov, pri čemer ne bi bilo treba vzlišati niti enega davka, temveč bi se mogli davki še celo znižati.

d Visoka zavarovalnina. Februarja meseca v letošnjem letu se je v Kanadi smrtno ponesrečil Alojzij Sever iz Bojanovega vrha pri Krki. Ker je bil zavarovan, so prejeli Marija Sever in njeni otroci iz Kanade najprvo 600 Dol., potem 1500 in končno 141.853 Dol, to je skupaj okroglo 257.000 Din. Vse posredovanje je vodil oblastni izseljeniški urad v Ljubljani, ki je zbral potrebne dokumente. P. Kazimir Zakrajšek, predsednik družbe sv. Rafaela

za varstvo izseljencev, je prevedel vse spise na angleščino in izseljeniški komisariat v Zagrebu je potem našega konzulata v Montrealu izpeljal vsa zadeva spretno in popolnoma brezplačno. — Vsi naši rojaki v Ameriki, Kanadi, Braziliji, Argentini, Nemčiji, Franciji, Belgiji, Holandiji, Avstraliji in koderkoli se nahajajo, naj skrbijo dokler so zdravi, za to, da bodo v slučaju nesreče njih nesrečne družine dobile vse, kar je po socialnih zakonih dosegljivo. Tozadevno bo družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev objavila v svoji prihodnji knjižici potrebne nasvete in navodila.

d Razstava jugoslovanskih vezenin se je vršila meseca novembra v Hagu na Nizozemskem. Razstava je vzbudila občo pozornost. Otvoril jo je nizozemski princ. Organizacijo samo pa so izvedle haške ženske organizacije. V prvih dneh je bilo razprodano vse bosansko blago in so morali brzojavno naročiti novo pošiljatev. Razstava je popolnoma uspela in priča, da bi naše blago našlo kupece v Holandiji.

d Še enkrat opozarjamo na »hranilnike«. Na nekatera vprašanja radi hranilnikov še enkrat pojasnjemo: Hranilnike, zelo lične, jeklene, more dobiti vsakdo, ki hoče varčevati, pri domači Hranilnici in posojilnici. Tudi navodilo, kako naj hranilnik uporablja, dobi tamkaj. Za malo varčevanje toplo priporočamo ta način. Marsikdo bi v kasnejših letih varčeval, če bi se v mladih letih na to navadil. Stopite torej v domačo hranilnico in povprašajte po hranilniku za svoje otroke, posle in mlade delavce.

d Z državo se ni igrati. V državnem sodišču za zaščito države v Belgradu so napovedane te-le razprave: 2. decembra proti Karlu in Elizabeti Ledinek zaradi širjenja komunistične propagande; 6. decembra proti Valčiku Tončiku in Ivanu Mladenoviću zaradi špijonaže v korist neke sosedne države; 9. decembra proti Jovanu Trajkoviću in drugom zaradi širjenja komunistične propagande; 12. decembra proti Jovanu Fuksu in drugom zaradi širjenja komunistične propagande; 16. decembra proti Madjoši Čapi in drugom zaradi širjenja komunistične propagande.

d V Slovenjgriški javni bolnišnici je umrl g. Mirko Strne, bivši kaplan v Zgornji Lendavi v Slov. Krajini.

d Umrl je na Zg. Brniku, župnija Cerklje na Gorenjskem, ondodni cerkvenik 65 letni Janez Kmetič. Pokojni je bil 40 let cerkvenik, katero službo je opravljal zelo vestno. Bil je blagega značaja in splošno priljubljen. Umrl je vsled možganske kapi. Pokoj njegovi blagi duši!

d V mariborski bolnici sta pretekli teden preminula na ranah, doblenih pri padcu z aeroplanom oba ponesrečenca pilot H. Müller in odvetnik dr. Ivo Šestan, čigar truplo so pokopali v Središču.

d Dobil je smrtno nevarne poškodbe. 45 letni delavec Anton Korošec je snažil v papirnici na Vevčah streho tovarne. Na vlažni strehi se mu je spodrsnilo in Korošec je omahnil v globino. Padec je bil strašen. Pobil se je po glavi in dobil hude ter smrtno nevarne notranje poškodbe. Pretresel si je tudi možgane. Ljubljanski re-

ševalni avto ga je prepeljal nezvestnega v bolnišnico, kjer je podlegel poškodbam. Anton Korošec je stanoval v Zgornjem Kašlju štev. 10.

d V potoku klečečega in z glavo v vodo obrnjenega so našli upokojenega železničarja Vida Kremenška iz Škofljega pri Radohovi vasi. Delal je pri zgradbi ceste Višnja gora—Polica. Je bil oče 8 otrok.

d Zamotanega v koreninah neke vrbe so našli te dni v strugi Malega grabna blizu Ljubljane truplo 7 Jožefa Klobučarja iz Glinca. Je preteklo že več tednov, odkar so ga pogrešali.

d V rokah je držal samokres in svetil. V ponedeljek, 25. p. m. zjutraj je odšel rudar Košir iz Brune vasi pri Mokronogu na delo v Krmel. Doma je ostala v bajtici žena in otroci. Ob pol šestih zjutraj sta stopila v sobo dva dedca, s črno namazanimi obrazi, v rokah pa je eden držal samokres in svetil z električno lučjo. Otroci so morali v posteljo pa potegniti odejo čez glave, ženi sta pa rekla: »Ne upij! Če boš, te ustrelim!« Nato sta prebrskala vso sobo, vzela 2000 Din in vso obleko ter posteljino. »Če boš za nami upila, boš mrtva.« Pa sta odšla s plenom. Eden je bil velike, drugi srednje postave.

d Nesreča pri delu. 23. nov. se je smrtno ponesrečil pri stroju, ko so mlatili ajdo, Janez Zorman iz Praprotnice Police. Takojšnja zdravniška pomoč je bila brezuspešna. Bil je blaga duša, priljubljen pri vseh sovaščanih, kar je pričel lep pogreb. Poživaj v miru! Tebi zvesti prijatelji pa Ti ohranimo trajen spomin.

d Vlak je raztrgal nedaleč od Stenje- vaca tesarskega pomočnika Poželja.

d Iz glave ji je brizgal mečan enrek krvi. 23 letni kmet Vojin Gjurič iz banatske vasi Botoša pri Velikem Bečkereku, ki je lani odslužil svoj vojaški rok, se je te dni igral doma s puško. Razkazoval je svojemu 15 letnemu bratu Petru, kakšne vaje so delali pri vojaki, kako so kora- kali ter tako ravnali s puško. Malo pozne- je je prišla v sobo tudi 21 letna Vojinova žena Smilja, da bi pripravila postelje. Mož je pripovedoval tudi njej, kaj vse so se učili pri vojaki. Dvignil je puško in re- kel: »Tako smo pa ciljali!« V tem hipu se je puška sprožila in luč je radi zračnega pritiska ugasnila. Žena pa je obupno za- kričala, zakaj bila je zadeta. Ko so zopet

prinesli luč v sobo, so našli mlado ženo le- ženo na postelji. Iz glave pa ji je brizgal mečan enrek krvi. Zdravniška pomoč je ni mogla več rešiti, zakaj smrt je nastopila že v nekaj minutah. Najbolj pretresljivo pa je, da je mlada žena že prihodnji mesec pričakovala otroka.

d Z motornima brizgalnoma so ome- jili ogenj. Podkorenem pri Kranjski gori je pri posestniku Štolarju št. 76 pretekli teden ponoči nastal ogenj in mu vpepelil vse, kar je bilo lesenega pri hiši in hlevu. Zgorela je tudi krma, dva prašiča, baje tudi več tisoč dinarjev, ki jih je imel pod streho v neki skrinji spravljanih. Tudi živ- ljenje ljudi je bilo v nevarnosti, ko bi bol- na in čuječa žena ne bila zaslišala nekega prasketanja pod streho in ne zbudila mo- ža. Gasilci iz Kranjske gore in Podkorena so z motornima brizgalnoma takoj omejili ogenj.

d Otroci, preč od ognja! Štefan Kova- čič, triletni sin poljskega delavca iz Brezo- ve pri Framu, se je v trenutku, ko ni bilo nikogar v kuhinji, preveč približal štedil- niku. Hipoma se je siromaku vnela oble- ka; na krik uboega otroka je prihitela v kuhinjo mati in sosedje, ki so ognjene zublje pogasili. Vendar pa so bile zadob- ljene opeklene tako težke, da je revček podlegel poškodbam.

d »Oj, zlata vinska kaplja ti, ki nam sree jasni, mladi!...« Samo v Slovenske gorice pogledjmo za enkrat! Dne 13. okto- bra so se spoprijeli nekateri pijani fantje v Drvanju ter je umrl na posledicah strela Franc Bratuša. Na Vseh svetih dan so pri Sv. Juriju v Slov. goricah zaklali Jakoba Horvata z mesarskim nožem; 15. novem- bra je bil v neki gostilni v Cogetincih za- boden v trebuh Jakob Zebula, da je dva dni nato podlegel. V gostilni v Zgornji Voličini so fantje plesali ter se pri tem na- pili. Ker so radi razsajanja in divjanja morali iz gostilne, so pozneje navalili na hišo imenovanega gostilničarja in razde- jali vrata. Kakih 20 strelav je pošlo v smeri proti gostilničarjevi hiši, radi česar se je gostilničar v silobranu poslužil sa- mokresa in sprožil. Strel je zadel kmečke- ga posestnika Feliksa Najdenika, ki je ob- ležal mrtve na tleh.

d Fantje so se sporekli pred neko go- stilno na Dobravi pri Jesenicah. 25 letni Andrej Kunčič iz Dobrave je bil udarjen s

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestiva, prot poroštvu i. t. d.

palico po glavi in je ležal pet dni v neza- vesti, nakar je preminul.

d Svatovsko veselje se je zaključilo s pogrebščino. Po južnih pokrajinah se na svatbah skoraj redno dogajajo nesreče. O posebno žalostnem slučaju poročajo iz vasi Rajlovca pri Sarajevu. Tam se je vršila muslimanska svatba kmeta Ahima Nerot- jaka. Med svati je bil tudi mladenič Ibro Omeragić. Hotel je pokazati svojo radost ter je pričel streljati z revolverjem, toda sprožil je tako nesrečno, da je krogla ubi- la nevesto na mestu. Takoj je odšel s sva- be ter se šel prijaviti orožnikom.

d 20.000 Din je bilo ukradenih na pošti- nem uradu v Škrljevu pri Sušaku.

d Novomeško porotno sodišče. Raz- prava proti posestniku J. T. radi požiga se je preložila, da se zaslišijo še druge priče. — Uboja obtoženi Jožef Štajner je bil oproščen. — Jože Kuzma je dobil radi uboja dve in pol leta težke ječe. — Radi uboja sta bila obsojena na eno leto težke ječe Jože Selko in Franc Regina. — Tri leta težke ječe s poostitvami je dobil Ivan Medic.

d Ko je prišel vinjen domov je žena Liza Zorčič od Sv. Barbare v Slov. goricah udarila svojega moža Ignacija s tako silo po lobanji, da so možgani izstopili in je smrt takoj nastopila.

d Moderen človek se vedno bolj vra- ča k prirodi. On hoče biti in ostati čvrst, zdrav in prožen. Za to je pravi znak na- šega časa vse večja razširjenost Feller- jevega prijetno dišečega Elsa-fluida iz rastlinskih esenc, in to za notranjo in zu- nanjo uporabo. Kot pomoč proti revma- tizmu, nervoznosti, prehlajenju itd. Elsa- fluid ni drag! V lekarnah in podobnih tr- govinah se dobiva že za 6 in 9 Din. ter se ga v resnici lahko priporoči. Po pošti iz lekarne Feller, Stubica Donja, Elsatrg št. 16.

d Brezplačni cenik pošlje vsakomur na zahtevo trdka Meinel in Herold, to- varna glasbil, gramofonov in harmonik, podružnica v Mariboru, štev. 107 B.

d Pri ljudeh, ki so pobiti, utrujeni, nesposobni za delo, povzroči naravna »Franz-Josef«-grenčica prosto kroženje krvi in zviša zmoglost za misli in delo. Vodilni kliniki dokazujejo, da je »Franz- Josef«-voda odlične vrednosti kot sred- stvo za čiščenje črev pri duševnih delavcih, slabotivnih in ženskah. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Opozorjamo cenj. čitatelje, da se je zobni atelje Josip Kovač v Ljubljani pre- selil na Miklošičevo cesto 18.

Kmetje, pristopaite v Kmet. zvezol!

Sloan-ov Liniment
odpravlja bolečine!

Varujte se pred pljučnimi katarji!

Ako zapazite, da Vaša pljuča niso v redu, namažite prsa takoj s Sloan-ovo Liniment mastjo. Ni treba drgniti, kajti mast gre sama v kožo do bolnega mesta, kateremu privodi svežo kri, a bolečine in neprijetnosti odstranjuje. Po težkem dnevnem delu ali po zadržavanju v naravi za časa dežja in drugih padavin je Sloan-ova mast odlično sredstvo za bolne mišice in skrčene sklepe.

Rabite Sloan-ovo mast proti revmatizmu, išijas, bole- činam v križu, v bokih, proti bolečinam distorzije in kontu- zije in proti vsem boleznim mišice.

Generalno zastopstvo

Mišković in Comp.
Beograd, Sarajevska 70

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah!

PODOMOVINI

Društvena posvetitev Sreč Jezusovemu.

(Dol pri Ljubljani.)

Za 25 letnico našega Izobraževalnega društva se je pred kratkim vršila pomembna slovesnost — posvetitev društva Sreč Jezusovemu ob obilni udeležbi članov. Ličen kip S. J. je ob enem v kras dvorani. Posvetitev sama se nam zdi važnejša, kot zgolj zunanja prireditev katerekoli vrste, in trdno upamo, da bo društveno življenje v prihodnje toliko bolj deležno varstva S. J. Naj se razvija dramatika na odru in celotno prosvetno delo na temelju krščanskih načel S. J. naj privabi pod društveno streho redno novih in čilih mladih čet, da se »pobožne« želje nekaterih godrnjavov: naj vse skupaj vrag vzame — nikdar ne uresniči.

Orlovske prireditve.

(Ježica.)

V četrtek ob pol osmih zvečer priredi Orlovski odsek na Ježici svoj običajni Miklavžev večer z jako pestrim sporedom. Darila se sprejemajo v četrtek od štirih naprej. Pristojbina za vsako darilo znaša 1 Din. — Pripravljamo se za telovadno akademijo, ki bo 8. decembra ob treh popoldne. Nastopili bomo s simboličnimi, gimnastičnimi in prostimi vajami ter z orodno telovadbo.

Kmetijska izobrazba.

(Novomeška okolica.)

Predavanja o kmetijstvu, ki jih na prošnjo Okrajne kmetijske zveze v Novem mestu z velikim poštrevnostjo prireja profesorji in strokovni učitelji kmetijske šole na Grmu, pomenijo za naše gospodarstvo brezdvomno korak naprej. Saj je baš pri nas treba veliko gospodarskega pouka. — V nedeljo 8. decembra ob 7 zjutraj bo predaval prof. ing. Kotlovec v Senti Jerneju o poljedelstvu, 13. decembra pa strok. učitelj Flego v Beli cerkvi o vinarstvu in kletarstvu, istotako ob 7 zjutraj. Kmetovalci, udeležiti se teh predavanj! — Po zakonu o pospeševanju kmetijstva so vse občine izvolile občinske kmetijske odbore in zastopnike za srezki kmetijski odbor. Konstituiranje srezkega kmetijskega odbora bo v ponedeljek 9. decembra ob 10 na okrajnem glavarstvu. Tam se bo tudi volilo dva delegata in 2 namestnika za banski kmetijski odbor. — Ker bodo stavljena kmetijskim odborom v izvrševanje njih po zakonu jim določenih poslov precejšnja sredstva, je na mestu, da se jim posveča pozornost.

Spevoigra v Dolu pri Ljubljani.

Par besed o mojem obisku v Dolu: Društveni pevski zbor pod vodstvom g. organista Zabavnika je v nedeljo 24. novembra uprizoril preprosto, pa mično spevoigro »Darinka«. Taka uprizoritev je mnogo težja nego dramska predstava. Uvodno besedo k spevoigri je imel domači gospod župnik. Razložil je delo in povedal lepo vsebino te igre s petjem. Uspehi je bil prav dober. Grof, grofica, Darinka pa »sveti moč« so izborno rešili svoje pevske vloge. Lepa, velika dvorana je bila skoro premajhna, toliko prijateljev jo je napolnilo. Vse je bilo navedeno in ni štedilo s priznanjem pevovodji in pevcom. Kat. izobraževalno društvo v Dolu se na hvalevreden način in z uspehom trudi, da vzbudi v svojih članih zanimanje za kulturno delo. Vsa čast mu! — K. Iglič.

Nemški rentniki in upokojenci.

(Loški kraj.)

Eden izmed zakonov, ki precej globoko posega v marsikatero družino, je zakon o pogodbi glede socialnega zavarovanja, podpisan v Berlinu dne 15. decembra 1928 med našo državo in Nemčijo. Iz našega okraja kakor sploh iz Slovenije je bilo in je še veliko naših ljudi v Nemčiji. Na starost, kadar obnemore ali pa, če se poškoduje, pa si skoro vsak želi v svojo domovino. Dosedaj pokojnine niso prejemale, ako so se preselili iz Nemčije v domovino. Posebno ludo so bili oškodovani tako zvani rentniki, ki so se v Nemčiji poškodovali in niso dosedaj pre-

jemali nobenih pokojnin. Lansko leto meseca decembra je naša vlada poslala v Berlin posebnega odposlanca, takratnega narodnega poslanca in bivšega ministra za socialno politiko dr. Andreja Gosarja, kateri se je v imenu naše vlade dogovoril in dne 15. decembra tudi podpisal tozadevni sporazum med nemško in našo državo. Ta dogovor je naša vlada odobrila letos 5. avgusta in je sedaj že v veljavi. Rentniki dobe plačano nazaj do 1. decembra 1928. Hvaležni smo dr. Gosarju, ki je bil izvoljen iz našega okraja, kajti on je bil med tistimi, ki so se za to zadevo najbolj brigali. Marsikateri je s tem rešen pomanjkanja in beraške palice.

Smrti pobira.

(Krško.)

Preteklo soboto smo pokopali po kratki bolezni mladega, šele 30 let starega gospodarja Jožeta Levičar s Ceste. »Škoda ga je bilo,« tako se je glasila splošna sodbja. Bil je razumen, podjeten gospodar, kajti on je v kratkih letih močno dvignil znamenarjeno gospodarstvo svojega doma; bil pa je tudi eden izmed tistih redkih mož, ki se ni bal ljudi glede izpolnjevanja svojih verskih dolžnosti. Skoraj redno vsako prvo nedeljo ga je bilo videti v krški cerkvi pri mizi Gospodovi. Bodi mu Bog plačnik za njegovo neustrašenost pred ljudmi!

Predavanja in drugo.

(Št. Peter pri Novem mestu.)

Naša okrajna novomeška KZ nam je priredila že dvoje važnih in poučnih predavanj. Prvo je bilo jeseni o trgatvi in sortiranju trti; predaval je g. strokovni učitelj Flego. Drugo, 24. novembra, je imel g. inž. Absec: o vzgoji in reji mladih puiškov in plemenskih prašičev. — 1. decembra pa je predaval v našem prosvetnem društvu domači g. župnik František Vovko o afrikanskem mlajonarju Ig. Knobleharju, našem rojaku, ki je bil doma blizu nas v Škocijanu na Dolenjskem. Kdo ga ne poslušal rad, našega g. župnika, v »Domu«, kakor tudi v cerkvi? Saj se kar čuje: danes bodo pa zopet g. župnik predaval! Pred enim letom je imel predavanje s skopičnimi slikami o Lurdu in turški Gospe. Pač nismo slutili, da bi celo leto ne imel nobenega predavanja več med nami. Napadala ga je že takrat ošesna bolezen. Dolgi šest mesecev je bil v ljubljanski bolnišnici, od koder se je vrnil — kljub skrbi in trudu ondotnih zdravnikov — ves vdan v božjo voljo, malodane popolnoma z izgubljenim vidom. Toda on dela naprej in vodi svoje duhovne ovčice z isto verno in požrtvovalnostjo — in seveda še z večjim trudom — kakor poprej. Ravno tako ališimo vsako nedeljo evangelije in oznanila, kakor bi jih čital, ki pa se jih vse nauči na pamet. Božja milost naj ga podpira še za naprej, ako ni volja Najvišjega, da bi ga popolnoma ozdravil, kar mu vsi iz srca želimo. — Knjižnica našega prosvetnega društva je narasla za nad 50 novih knjig. Dekleta si jih pridno izposojajo; fantje, posnemajte jih!

Radio.

Vsak delavnik: 12.30 Reproducirana glasba; 13.30 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba; 13.30 Iz današnjih dnevnikov; 17.30 Koncert radio-orkestra; 22.00 Časovna napoved in poročila.

Četrtek, 5. decembra: 18.30 Portreti iz svetovne literature, predavanje; 19.00 Srbohrvaščina; 19.30 Tedenski pregledi; 20.00 Miklavžev večer; 20.30 Reproducirana glasba; 21.00 Koncert radio-orkestra; 22.00 Časovna napoved in poročila, nadaljevanje koncerta; 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Petek, 6. decembra: 18.30 Nekaj zanimivosti o Angliji in Angležih; 19.00 Gospodinjska ura; 19.30 Italijanščina; 20.00 Predavanje o glasbenih listih II.; 20.30 Večer arij, poje gdca Mozetova; 21.15 Koncert Radio-orkestra; 22.00 Časovna napoved in poročila; 22.15 O morsejevih znakih.

Sobota, 7. decembra: 18.30 Esperanto; 19.00 Predavanje o rodbinskem večeru; 19.30 Nemščina; 20.00 »Ave Marija« v glashi, solospvi, poje

g. Gostič; 21.00 Koncert Radio-orkestra; 22.00 Časovna napoved in poročila, lahka glasba; 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Nedelja, 8. decembra: 9.30 Prenos cerkvene glasbe; 10.00 Versko predavanje; 10.20 Gospodarsko kulturno predavanje; 11.00 Koncert Radio-orkestra; 15.00 Kmetijska ura: O vinarstvu; 15.30 Finžgar: »Divji lovec«, drama; 16.30 Koncert Radio-orkestra; 17.30 Humoristično čtivo; 20.00 Prenos iz Zagreba; 22.00 Časovna napoved in poročila, plesna glasba; 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 9. decembra: 18.30 Francoščina; 19.00 Higijsko predavanje; 19.30 Angleščina; 20.00 Večer Radio-orkestra; Zimski sprehodi v naravi; 22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Torek, 10. decembra: 18.30 Biografija svetovnega gospodarstva: Svetovna živinoreja; 19.00 Kratak pregled slovenskega jezika; 19.30 Ruščina; 20.00 Orgelski koncert g. Premrla; 21.00 Koncert Radio-orkestra; 22.00 Časovna napoved in poročila, lahka glasba; 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 11. decembra: 18.30 Otroški kotiček; 19.00 Šlike iz naravoslovja, predavanje; 19.30 Francoščina; 20.00 Melodramski večer (sodelujejo gospi Danilova in g. Marij Kogoj); 21.00 Koncert Radio-orkestra; 22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Čemu radio.

Dandanes je vse življenje že tako umetno zapleteno, da pride naprej samo človek, ki je dovolj izobražen. Izobrazba je prav tako potrebna i delavcu i kmetu, kmetu še prav posebno zato, ker spričo gospodarske krize nujno mora iti za tem, da drži korak z modernim načinom gospodarstva. Pametno (racionalno) poljedelstvo, gojenje drugih panog gospodarstva na način, kot se je obnesel drugod, vsa moderna sredstva in pripomočki, — vse to mora vedeti naš kmet, ako hoče obstati. Imamo kmetijske šole, imamo krajevna predavanja. Važno dopolnilo temu je naš — radio — s svojimi rednimi nedeljskimi predavanji o gospodarstvu, ki jih imajo strokovnjaki. Naš radio si bo prizadeval, da ta del še bolj izpopolni. Na ta način bo radio tudi s tem strokovnim delom svojega programa še bolj opravičil naziv: da je radio — moderna ljudska visoka šola.

NAZNANILA.

n Šenčur pri Kranju. Prosvetno društvo v Šenčurju ima letošnji občni zbor 11. decembra ob osmih zvečer v Ljudskem domu z običajnim dnevnim redom. Člani vabljeni!

n Bohinjska Bistrica. Kakor druga leta, bo tudi letos nastopil Miklavž s svojim spremstvom v Prosvetnem domu v četrtek ob pol 6 zvečer. Najprej se vzpizori igra »Fest fant«, nato bo Miklavž obdaril pridne otroke. V nedeljo 8. decembra se upizore »Legionarji. Začetek ob 3 popoldne.

n Pevsko društvo »Škrjanček« v Šmartnem ob Savi vabi na otvoritveno predstavo »Turški križ« na nedeljo 8. dec. v pevskem domu v Šmartnem. Začetek ob 3 popoldne. Vljudno vabljeni.

n Prosvetno društvo v Stranjah bo priredilo v nedeljo 8. decembra ob 3 popoldne v društveni dvorani igro s petjem »Domen«. Za imenovano igro smo napravili popolnoma nov oder in kulise. Predprodaja vstopnic v trgovini Prodnik. Med odmoru igra radio.

n Novomeška čebelarstva podružnica bo imela dne 15. decembra ob 8 popoldne na Kmetijski šoli na Grmu redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Vsi člani in čebelarji se prosijo, da se gotovo udeležijo občnega zbora.

Vsak kmet mora biti član svoje stanovske organizacije!

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Prvo kaznivo dejanje na vaticanskih tleh. Nedavno bi se bil v baziliki sv. Petra v Rimu skoraj izvršil umor. Neka Švedinja po imenu Marjeta Gudun je skušala trikrat ustreliti na vaticanskega kanonika škofa Smitha. K sreči je samokres tudi trikrat odpovedal. Atentatorico je prvi zgrabil kanonik princ Jurij Bavarski, nato so prišli papeški orožniki. Po dolgem izpraševanju je Švedinja izpovedala, da ji je škof obljubil, najti kako službo v Rimu. Smith je bil namreč več časa apost. vikar v Skandinaviji in zaradi tega se je ženska nanj obrnila. On ji pa ni mogel službe brž preskrbeti, zato je nanj streljala. Zdravniki so po preiskavi dognali, da je ženska zmedena. Najbrže jo bo papež pomilostil. Če bi strelji padli, bi morali cerkev sv. Petra še enkrat posvetiti. Tako pa je prvo kaznivo dejanje na vaticanskih tleh le poskušen zločin. Svobodomiselna »Slovenski narod« in »Jutro« sta o tej stvari tako grdo pisala, da sta prekosila celo židovske časopise.

Italija.

s Razno. V Drežnici v Gorah je umrl Franc Kutin, v Kozarščah pa Jožefa Bratuž. — V Doljah, ki štejejo 42 hiš, že imajo električno razsvetlavo, v kratkem bo dovršen tudi vodovod. — V Podlaniščah pri Cerknem je preminula Neža Makučeva roj. Bevk. — V Novakih so pokopali vzglednega moža Mihaela Bizjaka. — V Biljani je umrl starček Jožef Šuligoj, v Vedrijanu pa 72letni Jožef Samec. — V Vel. Zabljah je preminula 90letna Franciška Rehar.

Francija.

s Odločen korak za očuvanje pravno-sti. Načelnik francoskega okrožja Loir-et-Cher je podrejema županstva opozoril na nujnost boja proti gotovim gledališkim predstavam in proti opolzim nenravnim lepakom. Dotična odredba pravi med drugim: »Prestopki te vrste naj se takoj javijo državnemu pravdniku. Poleg tega zahtevam od vas (od županov), da nespodobne lepake, časopise z nenravnimi podobami in grde slike, takoj odstranite iz javnih prostorov.« — Ako bi se županstva, ne le v Franciji, ampak tudi povsod drugod zavedala važne moči in oblasti, ki ju imajo za boj proti nenravnosti, bi duh spodobnosti že davno prodril v gledališča, kinematografe in časopise.

s Veliki delovni program novega ministrskega predsednika. Ministrski svet je odobril delovni program, kakor ga je predložil ministrski predsednik g. Tardieu. Izvršitev programa zahteva več kot pet milijard novih sredstev. Naj navedemo, zakaj se bodo vse porabile proračunane vsote: 1370 milijonov za kmetijstvo, 300 milijonov za preskrbo električne luči in sile, 80 milijonov za pogozdovanje, 40 milijonov za spopolnitev kmetijskih preiskovalnih zavodov, 30 milijonov za anketo o kmetijski

produkciji, 300 milijonov za ustanovitev kmetijske zavarovalne blagajne proti vremenskim nezgodam, 300 milijonov za ureditev avtomatičnega telefonskega omrežja na deželi, 50 milijonov za razširjenje radia, za šole in sanitarne svrhe je določena 1.45 milijarde, in sicer 400 milijonov za pobijanje tuberkuloze, 300 milijonov za zgraditev novih zdravilišč in 500 milijonov za zgraditev novih ljudskih šol, 170 milijonov za podpiranje raznih preiskovalnih zavodov, 50 milijonov za podpiranje strokovnih šol za rokodelstvo in industrijo in 30 milijonov za zgraditev novih športnih prostorov. Za trgovino in industrijo se zahteva kot mornariški kredit 200 milijonov za zgraditev vodnih central za prenos električne sile, 600 milijonov za zgraditev cestnega omrežja, končno pa se zahteva 30 milijonov za turistično propagando v inozemstvu, skupno z inozemsko propagando za francoska vina. — Lep program, če ga ne bodo strankarske razprtije onemogočile, zakaj že prorokujejo padec komaj nastopivše Tardieu-eve vlade.

Rusija.

s Jokali so, ko so zagledali bel kruh. Pisali smo že, da se namerava iz Rusije, zlasti iz naselbin ob reki Volgi izseliti okrog deset tisoč Nemcev, ki so se naselili tja pred kakimi sto leti. Večina hoče v Kanado, ker so razmere pod boljševiškim jarmom nevzdržne. Te dni je prišlo v letonsko obmejno postajo Silupe 325 nemških izseljencev. Na ruski obmejni postaji so jih boljševiki zadržali štiri ure in temeljito preiskali. Kljub temu, da so izseljenci zatrjevali, da so svoj denar pustili pri nemških kolonistih, ki so ostali v Moskvi, so jim ruski obmejni organi razparali črevlje, podlogo od oblek in druga oblačila, češ, da morajo gledati na to, ali izseljenci nimajo s seboj ameriških dolarjev, katere je prepovedano izvažati iz Rusije. Društvo Rdečega križa na letonskem ozemlju je ponudilo izseljencem malo okrepčila. Ko so izseljenci zagledali bel kruh in sirovo maslo, so vsi od veselja jokali. — Ali more biti večja nespamet kakor je ta, da se celo v naši državi dobe, hvala Bogu, zelo redki zaslepljeni, ki hrepene po boljševiškem praju.

Amerika.

s Razno. V Clevelandu je bil zadet od avtomobila rojak John Rutar tako nesrečno, da je kmalu potem umrl. Rojen je bil v Podmeltu, okraj Tolmin na Goriškem. — V Pittsburgu Pa. je preminul Jurij Fortun, ustanovitelj društva »Orel«. — Te dni se je podal iz San Franciska na misijonsko potovanje v Alasko redovni brat George J. Selges, iz družbe Jezusove, da bo opravljal v Alaski misijonsko delo, kjer imajo jezuitje že 20 različnih postaj. Br. Selges bo vzel seboj posebne vrste aeroplan, da mu bo služil pri njegovem delu. Letalo je izdelano na način, da lahko pristane na suhem in na vodi. Brat Selges, ki je prvi ameriški misijonar-avijatik, se je učil zadnje tri mesece zrakoplovstva v Alamedu pod vodstvom kapitana Bill Boyda. — V Chicagi je umrl rojak Andrej Kordež, rodom iz Selske fare pri Škofji Loki. Bil je

„ALFA“ d. d. -- Separatorji in mlekarški stroji
ZAGREB -- Zvonimirova 2

Mlekarstvo in živinoreja

sta temelja modernega kmetijstva! — Oprema mlekarških zadrug po specialnem tehničnem biroju

star 59 let. — V Pueblo, Colorado, je umrl rojak Anton Ferkul, rodom iz Struske fare. Ponesrečil se je v rudniku in ni okrevljal. — V Clevelandu je umrl rojak Jakob Kutnar, doma iz Sentvidske fare, star 57 let, še samec. — V Sheboyganu je preminul rojak John Šabanc, doma od Trebeljnega na Dolenjskem. — V Milwaukee je utonila v kopalnici gospa Venisek-Dobnik, roj. Staut, rodom iz Spodnjih Kraš pri Mozirju na Stajerskem. — Pri avtomobilski nesreči na Ely, Minnesota, se je ubil rojak John Pušavec. — V West Frankfurtu, Illinois, je umrl rojak Ivan Podbevšek, rodom iz vasi Log, občina Št. Ožbolt na Gorenjskem.

Drobne novice.

Ostavko je podala belgijska vlada. Avstrijski kancler Schober bo letos decembra posetil Mussolinija.

Radi pomanjkanja kladne živine so v Moskvi ob ponedeljkih in četrtekih brez mesa.

Proti odpravi podmornic se je izjavila z vso odločnostjo Japonska.

Rusi so Kitajce premagali v Mandžuriji. Kitajci so sprejeli ruske pogoje za mir.

Kardinalski zbor sestoji sedaj iz 33 neitalijanskih in 29 italijanskih kardinalov.

Sovjetska vlada je sklenila, da bo vsak ponarejevalec in razpečevalec sovjetskih bankovcev obsojen na smrt.

Češka vlada menda zato še ni sestavljena, ker hoče preveč strank v vlado.

Vesile se posvetujejo glede uspešnega prodiranja Rusov v Mundžurijo.

Načelnik generalnega štaba fašističnih milic je te dni pregledal obmejne čete. Sežana je bila razsvetljena.

Italijanski listi napadajo politiko bolgarskega zunanjega ministra. Dobro za — Bolgarijo.

Svobodno cono bo uvedla grška vlada v grškem pristanišču Pireju. Konkurenca Solunu?

5580 milijonov mark (ca. 75 milijard dinarjev) so nesli nemški državni dohodki od 1. aprila do 31. oktobra.

Na smrt so obsodili sovjeti bivšega svojega poslanika v Parizu Bessedovskega.

Več sto kmetov so boljševiki na mestu ustrelili, ker so se uprli prisilni oddaji žita.

Radi podzemeljskih, oziroma podmorskih potresov se je pokvarila polovica prekomorskih brzojavnih napeljav med Evropo in Ameriko.

Del strehe se je zrušil v cerkvi Srednjega Jezusovega v italijanski Bologni. Človeških žrtev ni.

Tudi Turki hočejo praznovati nedeljo mesto dosedanjega petka.

Velike povodnji so bile te dni na južnem Angleškem.

Vsak po svojih močeh.

Nekateri ljudje silno radi zabavljajo. Nobena reč jim ni prav, nihče jim ne ustreže! Za vsako stvar vedo povedati, kako bi bilo treba, da bi bila urejena, kako napravljena, da bi bila dobra in da bi jo potem tudi oni lahko potrdili in pohvalili. Takšnih zabavljancev je vsepovsod dovolj. Zlasti, kadar je govor o tisku, se oglašajo takšni sitnači: ta članek ni zanič, o tem se premalo piše, o tem se preveč piše, tega niso natiskali, to so pozabili, slik je premalo ali preveč, otroška stran je odveč, romani so presuhoparni, premalo zanimivi, ne vlečejo, uvodniki so dolgovezni, suhi, brez jedra, — in tako naprej. Takšnih očitkov ni konca, podobni so si ko muha muhi.

Ampak kaj vidimo? Prvič to, da taki zabavljaci venomer le zabavljajo, nikdar pa ne mignejo s prstom, da bi se stvar boljše uredila. Navadno niti ne vedo, kaj bi bilo boljše. Drugič se pa sploh nobena stvar še ni popravila ali zboljšala zgolj z zabavljanjem. Marveč je pri vsaki stvari in povsod tako, da se le z delom kaj doseže. Čimbolj je to delo solidarno in temeljito, večji so uspehi.

Tudi pri tisku je tako. Že to, da imamo katoličani sploh svoj tisk, je velika dobrota. Tisk vpliva na vse gibanje in na življenje ljudi. Vsled tega je važen za razvoj in silo kakšnega naroda, slovenskega še zlasti. Zato pravimo, da je zelo veliko vredno zgolj to, da imamo na Slovenskem toliko svojih katoliških listov, ki naše katoliške ideje in katoliško skupnost poudar-

jajo in širijo. Katoliški listi so za propagando silno važni, dosti pomenijo in zato moramo te naše liste z vso močjo podpirati in jih širiti v nove kroge ljudi.

Moramo pa tudi na druge načine podpirati naš katoliški tisk. Če beremo n. pr. »Slovenca« in se nam kakšna stvar v njem prav posebno dopade, povemo tisto stvar svojemu sosedu in označimo zraven, da smo jo brali v »Slovincu«. Isto velja seveda tudi za »Domoljub«. Če se takšno opozarjanje stalno in sistematično vrši, doseže svoj namen: dotičnik se sam začne zanimati, kaj piše »Slovenec«, kaj »Domoljub«, čez čas tudi list naroči. To je sila propagande, na tak način se dela!

Pa zveš n. pr., da sosed prodaja ali kupuje to ali ono reč: hitiš k njemu in ga opozoriš na »Slovenca« — v njem naj pogleda, če kdo takšno stvar kupuje ali prodaja. Ali pa naj sosed v »Slovenca« pošlje primerno ponudbo, ki se bo gotovo izplačala. Oglasilo se bo dovolj povpraševalcev in dotičnik bo blago brž prodal.

Pa greš spet po cesti in se tamkaj zgodi nekaj, kar bi brez dvoma zanimalo še druge ljudi. Vidiš ti tisto stvar in že premišljaš, kako bi jo brž sporočil svojemu listu. Napišeš karto, jo vržeš na pošto —

Izvirne francoske pastilje

VALDA

proti prehlajenju, gripi, influenci itd.

Prodajajo vse lekarne in drogerije.

drugi dan je tista reč v listu tiskana. In storil si dobro delo, pomagal si listu do zanimivosti, do popolnosti, do pestrosti.

Pa porečeš: ja, pa ne znam! Nič zato. So drugi, ki znajo. Ti sporoči v kratkih besedah, toda dovolj jasno in popolno. Uredniki bodo že napravili stvar primerno učinkovito, saj zato pa so.

Se še naprej pritožuješ: ja, pa sem že poslal, pa niso natiskali tiste stvari. Lahko se tudi to zgodi. Ne le tebi, še kakšnemu drugemu tudi. In sicer se takšen slučaj zgodi iz najrazličnejših vzrokov. Najbolj pogosto zato, ker ni dovolj važen za splošnost, ker bi zanimal le tisto okolico, kjer se je zgodil. Drugič je nemara dogodek premalo natančno opisan, manjkajo imena, datumi, kraji — in ubogi uredniki se jeze, tolčejo ob mizo, natiskati pa stvari vendarle ne morejo, če bi jo še tako radi. Če se v dotično pisanje sami ne spoznajo, kako se bodo drugi spoznali? Potem pride kakšna novica prepozno, — ko že stvar več resnična ni! — kakor se to pravi v uredniškem jeziku. Zelo mnogokrat pa listu ravno tisti dan manjka prostora, drugi dan novica zastari in tako spet ni nič.

Takšni so tedaj vzroki. Mimo teh so še drugi, toda to so glavni. Naj pa takšni slučaji nikar nikogar ne plaše, da bi drugič ne pisal z isto vnemo. Verjemite, da so uredniki zares reveži, ko ne morejo ustreči vsem, morajo pa preslišati toliko bridkih, čeprav krivičnih očitkov.

Torej: za povzdigo našega katoliškega tiska delajmo z vnemo in vsak po svojih močeh! Da se bo naš tisk nam in našim znancem v korist in ponos dvignil.

60 RAZNO

»Gospodična, znate kuhati?« V dunajski »Neue Freie Presse« naslavlja neki znani kritik na moderno dekletno pismo pod tem naslovom. V pismu pravi: »Mislite li resno, da je ideal za mladega ženina dekletje z rdečilom za ustnice, s črnilom za obrvi, tako, ki pozna par modernih romanov, pa nobenih kuharskih bukčev? Tako, ki zna igrati žogo, a ne ve, kako se miza pripravi? Tako, ki zna slabo ocenjevati sodobne slikarje, pa ne ve ločiti teletine od prašičevine? — Če še ni zopet tu, pa bo kmalu prišel čas, ko bo fant prašal dekletke pred ženitvijo: »Znaš gospodinji in kuhati?« — Tudi nam so zdaj, da bodo taka dekleta prišla brž zopet v veliko veljavo.

Glasba in zverj. Nekateri zverji močno ljubijo glasbo. Indijanci love neko vrsto krokodilov na ta način, da jih z bobnanjem privabijo k sebi. Volk ljubi godbo, podivja pa, če zasliši lovski rog. Lev bo prenašal klavir-

Cirkuški otrok

Vstopil je v sobo svoje sestrice, a je ni našel same. Širokopleč mož v svetli popotni obleki je sedel tam s silno eksotičnim panama slamnikom v roki. S svojim polnim, zagorelim in gostozaraščenim obrazom se je okrenil zdaj k prišlec.

»Dahnow, ti?« je zaklical Kurt, do skrajnosti presenečen in mu podal roko. »Odkod prihajaš, prijatelj?«

»S kratkega, triletnega prekoatlantskega potovanja, z namenom, da se zopet poevropčim,« je odgovoril Dahnow in krepko stresel prijateljevo roko. »Po nekoliko sestankih, ki sem jih imel z velikimi znanstveniki, da bi ocenil svoja redkokdaj natančna opazovanja, sem se namenil poiskati tebe, preden se vrnem v svojo severno domovino. Ko sem poizvedoval tukaj v hiši tvoje milostljive sestrice po vaši družini, sem imel srečo, ker sem zvedel, da si slučajno tu. Grofica Lili me je pravkar milostno sprejela ... tu imaš torej moj življenjepis. A tvoj, kot sem slišal, prijatelj, ni poseben razveseljiv. Biti bolan ... kako zapravljanje mladostnega časa! A ti si, kot je videti, bolj okreval kakor pa meni tvoja ljubezniva sestrice,« je pristavil s pogledom na Kurto radi razburjenja zardeli obraz in njegove blesteče oči.

»Pa vendar nimaš vročice?« je vprašala Lili istakotako začudena nad to izpremembo. »Kurt, ne bilo bi dobro, če bi ti škodoval najin izlet! Nikoli bi si ne odpustila tega.« Z njenega obraza je sevala najgorenejša skrb.

»Bodi brez skrbi, sestrice,« je rekel Kurt in se nemoteno vrgel poleg nje na divan. »Ta tvoj korak

je bil sijajen! Ne morem ti povedati, kako hvaležen sem ti zanj, kako dobro mi je del ta dan ... No, nikar me tako ne razvajaj,« je nadaljeval in odrinil blazinic, ki jo je bila potisnila k njemu; vendar je krepko prijel njeno roko. »Dahnow, ti ne verjameš, kako ljubezniva roka je to,« je rekel skoraj nežno, »in kako ljubeznivo sree! Mi moški skoraj ne razumemo take zveste dobrote ... mi smo v primeri z njimi pravi barbari.«

Kurt je menil pri tem na zvesto prijateljstvo, ki ga je bila Lili izkazala Nori in katera mu je pripomogla do svidenja z njo.

Lili pa je živo zardela. »Ne govori vendar takih neumnosti,« je rekla in v zadregi potegnila roko iz njegove.

»A on meni resno, kot je videti, grofica,« je rekel Dahnow, motreč obadva, »in napram taki sočutni gospodinji tudi upravičeno.« Na tihem pa si je mislil: »Vrag vedi, če mi ni usojeno, da ga po treh najdem zopet baš pri odkrivanju svoje ljubezni, kot takrat. Ubogo Noro je, kot je videti, popolnoma pozabil ... moje tadašnje pismo gotovo ni dosti uspelo. Pametneje sicer je tako. Srečen, komur je to mogoče; taki sanjači morajo vedno sanjariti za katero ... A kaj je neki z Noro?«

Bilo je, kakor da bi njegova zgovornost zastala ob tej misli; kmalu se je poslovil. »V kratkem pridem v Göhlitz,« je odgovoril na nujno Lilino vabilo, naj obišče tam svojega prijatelja. Kurt mu je še skrivnostno šepnil na uho: »Pridi gotovo! Povedati ti imam nekaj važnega.«

Kakor da bi tega ne mogel že uganiti,« je zagodrnjal debeluhar.

Hvala Bogu, vožnja ti je dobro dela,« je rekla Lili, ko sta se vrnila; dokajkrat se je bila v skrbeh ozrla v bratrančev obraz. »Okrepil si se. O namenu

Tako je prav ...

V okraju Haut-Vienne na Francoskem so odstranili iz učilnice vse križev. Kmalu nato so prišli vsi otroci, v vsaki hiši pa okoli 40, s križcem na prsih. Tako je bilo vsakej mesto enega križa 40 v šoli.

Sv. pismo novega zakona.

Izšel je drugi del novega zakona. Obsega apostolska pisma ter Razodetje. Dodano je kazalo mašnih beril, ki so povzeta iz apostolskih listov ter en zemljevid. Vseh strani je 368. Prevod je prirejen po grškem izvirniku, zato podajo božjo besedo izredno jasno in razumljivo, kar je prav posebne važnosti. Zakaj vsi doseganji slovenski prevodi, ki so v rabi, so sestavljeni tako težko in nejasno, da so celo za izobraženege bralca na pre mnogih mestih skoro neumljivi. Stane pa v platno vezan 4 8 Din, boljše vezan pa primerno več. Dobi se v vseh knjižarnah. Kdor naroči najmanj 10 izvodov naravnost pri Bogoslovni akademiji v Ljubljani (Rožna ulica 11), dobi 25% popusta.

Sveto pismo je knjiga vseh knjig. Vsa modrost za vse čase, naj se le-ti še tako spreminjajo, za vsa ljudstva, pa naj bodo še tako različna, je zbrana v njih. Družina, ki pozna modrost sv. pisma in se skuša po njej ravnati, mora biti srečna, zadovoljna in blagoslovljena. Zato naj naše družine ne puste ležati tega zaklada, ki nam je novem prevodu postal tako dostopen, neizrabljenege. Ne le kupijo naj sv. pismo, temveč tudi redno bero, morda skupno vsak večer ali vsako nedeljo.

Vsem dobrim srcem.

Služkinje, zbrane dne 1. decembra na shodu zadruge »Služkinjski dom« so proglasile teden pred Božičem od 15. do 22. decembra kot

teden samozataje

v prid služkinjskega doma. So jetične služkinje na deželi in v mestu, ki hirajo ter ne morejo ne živeti ne umreti, zapuščene so, pomagamo jim mi, kakor vemo in znamo. So stare služkinje, onemogle v skrbi za druge, ki zapuščene stanujejo v zapuščenih brlogih in ne v sobah in malo, da ne strohnijo v svoji bedi. Je dnevno 40—50 deklet brezposelnih, ki tavajo okrog ter iščejo službe. V skromnih zavetiščih jim nudimo streho.

Potrebo dobro urejenega, varnega, krščanskega zavetišča čutimo od dneva do dneva bolj in bolj.

Kot priprava za božič proglašamo zase teden prostovoljnih žrtev; odreči se hočemo v tem tednu temu ali onemu užitku in

Zobn atelje

BEVC JOŠKO

Ljubljana - Gosposvetska cesta 4/1.

sprejema od 1/2 9 - 1/2 13 in od 14 - 1/2 13

Na željo tudi izven določenih ur ali nedeljo dopoldne

to darovati za služkinjski dom. Kristjani vseh časov so ravno ob svetlih božičnih praznikih vršili dela krščanske ljubezni za reveže po zgledu božjega Sina, ki se je odpovedal nebesom, da reši nas uboge trpine v dolini solz.

Toda obračamo se me služkinje sploh na vsa dobra, usmiljena srca. Očetje in matere, fantje in dekleta po deželi, spomnite se nas, doprinesite kake žrtve. Vi gospodje in pospe po mestu, ki ste gotovo večkrat že čitali v časopisih klic služkinj »na pomoč!«, spomnite se o božiču, da ste kristjani in doprinašajte žrtve. Ena cigara manj, en literček vina manj, pa bo, enkrat manj v gledališče in na plesišče, enkrat manj v kavarno, potem pa odrajtajte te male darove nam. Vi gostilničarji, kavarnarji in mesarji, združite se z nami v požrtvovalnosti. Banke, tovarne, trgovine, če hočete imeti božji blagoslov, žrtvujte in darujte kaj najrevnejšim. Vse darove v katerikoli obliki sprejema pisarna Poselske zveze v Delavski zbornici na Miklošičevi cesti.

Darove pa hočemo razgrniti dne 22. decembra pri božičnici v Delavski zbornici pred očmi služkinj. Naj zasijejo ta dan v radosti njihove oči.

Poselska zveza. — Zadr. Služkinjski dom.

Nove knjige in skladbe

Misijski koledar za leto 1930. Tudi letos je misijski koledar po svoji vsebini tako raznovrsten in zanimljiv, da se bere z veliko napetostjo, kjerkoli se odpre. Življenje in mišljenje poganškega

najinega potovanja pa molčiva, Kurt. Hvala ti za spremstvo.

»Ne, jaz se imam zahvaliti tebi! Kar si izvršila Janes, je bila lepa poteza tvojega srca, Lili; v kratkem imam tudi jaz tebi nekaj povedati in tedaj računam zopet na tvoje ljubeznivo in zvesto srce.« Hotel je še več povedati, a Lili je vsa zmedena odhitela.

»V kratkem,« je mislila Nora in kljub temu, da je bila rekla: »Prepozno je,« je koprnelo njeno srce v radostni slutnji. Prišel je in spet namerava priti! Četudi mu je trepetal glas od jeze, četudi je bil s skoro sodniškim glasom zahteval jasnosti — vendar je bila mogočno nadvladala ljubezen. Nora ni hotela gojiti nikakih upov; vsak trenutek si je dopovedovala, da bo pogumno odklonila vsako slednjo žrtev od njega in zavrnila vse misli, ki bi bile zdaj le še krivične — a vera v srečo je v mladih srcih tako močna, da vedno znova vzplapola.

»V kratkem,« je mislil tudi Kurt; in ko se je bilo poleglo prvo razburjenje, se je otrešel vseh misli, ki so mu jih bili prišepetali bojazen, ponos in nezaupanje. Bil si je na jasnem s svojim namenom, ni si hotel pustiti, da bi mu izrgali njegovo ljubezen.

»V kratkem,« je rekla tudi Lili, ko je položila svojo plavalso glavo na blazine in težko bi ji bilo povedati, kaj vse je pričakovala od tega časa.

»Da bo le enkrat moj, potem ga kmalu popolnoma ozdravim; tukaj si je že dokaj opomogel,« je pristavila s ponosom. Čudno je, ene ženske mislijo v ljubezenski sreči: »ko bo moj«, a druge: »ko bom njegova« — majhna, a značilna razlika. Lili je videla srečo le v: »ko bo moj«.

Nekako dva dni potem, ko sta bila Kurt in Lili v glavnem mestu, je šinila med ljudi novica, ki je,

kakor vsak spotakljiv dogodek, vzbudila precej radovednosti in zanimanja. Ker so bile prizadete splošno poznane in slavne osebe, so se brezposelni jeziki še bolj razgibali. Za zvečer napovedana predstava v cirku je bila v trenutku, ko bi se imela pričeti in ko je bilo gledalstvo že zbrano, odpovedana, ker je ravnatelj nenadoma težko obolel, kakor so javili. Popolna zmeda med člani družbe, njih razburjeno vedenje in nenavzočnost Landolfi, ki je sicer vedno nadomeščal ravnatelja — vse to je takoj dalo povod za nejasne govorice. Prav kmalu se je tudi zvedelo, da je zadel ravnatelja mrtvoud vsled razburjenja radi skrivnega ubega njegove hčere z njegovim prvim poslovdjem. Govorica se je seveda takoj razširila v najrazličnejših oblikah in se stopnjevala zdaj do tragičnosti, zdaj padla zopet med vsakdanjosti, med kakršno običinstvo je pač prišla. Nekateri so hoteli, da ni ubežala hči, temveč žena ravnateljeva. A ta trditev se ni uveljavila, ker je razmerje med lepo Noro in nič manj lepim Landolfom že davno veljalo kot dejstvo, ravnateljeva žena pa je spadala že med ovene lepotice.

Dnevno časopisje je kmalu prineslo ta dogodek z različnimi podrobnostmi. Kaj pa je bilo prav za prav vzrok ubega dvojice, pa vendarle ni nihče vedel, ker njuno zvezo, kolikor je bilo znano, pač ni nič oviralo. Kmalu pa so šepetali o velikih poverbah, s katerimi se je bil okrilil poslovdja.

Nekateri posebni častilci ravnateljevi in nekaj onih radovednežev, ki jih je v vsakem velikem in malem mestu dovolj, so šli sami v gostišče, kjer je stanoval ravnatelj s svojo družino, da bi zvedeli kaj natančnejšega. A tudi tu niso dosti zvedeli; zakaj Karstenova družina se je bila po tem dogodku popolnoma odtegnila in se zaprla zunanemu svetu. Zvedeli so zdravnikovo izjavo, da je ravnateljevo stanje smrtonosno, vsekakor pa bo trajalo zelo dolgo.

ske glasove le v višjih legab, dočim začne jezo brundati, čim začne ubirati nižje oktave. Neki uglaševalec orgel v mestu Reimsu je imel skučnje, da je neki pes žalostno evlil, če je zaigral napadne akorde Opice pa se ne zadovolje le s poslušanjem: včasih tudi same pograbijo kako palico in začne razbijati po trhljem delu. Sloveči naravoslovec Darwin trdi, da je imel psa, ki je rad poslušal le špansko glasbo. Prav divje je pa začel lajati če so zaigrali Beethovna, še huje, če Chopina

Pismo iz Amerike. Te dni so v Nemčiji prodali prvo pismo, ki je prišlo iz Amerike v Evropo, za 147.000 mark. Pisal je je Kolumbov sin Diego nadškofu v Toledo 1.1512. V njemu prosil, naj mu pošlje novih misijonarjev. Baje bodo pismo kupili neki Amerikanci in bo tako zopet šlo nazaj, odkoder je prišlo.

Električni pes žužaj. Neki francoski inženjer je iznašel električnega psa čuvaja. Ko se tatovi približajo temu neživemu psu in pade žarek njihovih nočnih svetilk nanj, začne spene lajati, skakati in grizti. Če bo treba tudi od teh pasjih ču-

ljudstva ter prizadevanje misijonarjev za njega spreobrnjenje nudi toliko privlačnega berila, da je težko odložiti, če si začel čitati. Obenem pa se človek mimogrede navduši za misijonsko misel, ki je tako za posameznika kot za cel narod polna blagoslova. Koledar stane 10 Din in se dobi v vsakem župnišču ali pa se naroči v Misijonišču v Grobljah, p. Domžale.

Ognjišče ljubezni. Osem pesmi na čast presv. Sreč Jezusovemu za soli, zbor in orgle, zložil p. Hugolin Sattner. Sattner je ljubljence naših korov, njegove skladbe niso nikdar dolgočasne, vedno sveže, polne ognja in miline, zelo melodijozne in brez nepremagljivih težkoč. Večina skladb je enokitičnih, zato pa so daljše. Za zборе, ki streme za napredkom in res dobrim podajanjem čustev, ki so izražena v besedilu, bodo te skladbe izvrstna šola. Partitura, ki šteje 19 strani v velikem formatu in finem litografskem tisku, stane Din 30, glasovi so po Din 5, dobi pa se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

O volivu tobakovih strupov na naše telo.

Nikotin je strup, ki se nahaja v tobaku. Kdor torej uživa tobak, bodisi v tej ali oni obliki, naj torej kadi, noslja ali žveči, sprejema v svoje telo strup. Na ta način se danes zastruplja ogromen del ljudi.

Nikotin je hud strup, tako hud živčni strup, da ga zadostuje že par kapljice, da umoriš srednje velikega psa.

Vsak kadilec ve iz lastne izkušnje, kako je vplivala nanj prva cigareta ali pa

prva smotka. Lotila se ga je nekaka omotica, slabost, začela ga je boleti glava in sililo ga je k bluvanju.

Tobak je v glavnem živčni strup, se loti torej predvsem živčnega sistema. Pri kadilcih se pojavi motenje v prebavi, pri bitju srca, pešanje vida, šumenje v glavi. Vse to so motnje, ki jih povzroča nikotin v našem živčnem sistemu.

Marsikomu se bo zdelo, da smo pretiravali, ko smo našli toliko zlih posledic uživanja nikotina. — Močno telo prenese marsikaj, kar slabotno prav kmalu uniči. Telo se polagoma navadi na ta strup, ko mu sicer nikdar ne more koristiti a ga tudi ne ugonobi tako, a ugonablja ga vendar počasi. Slabo prebavljanje in katarno vnetje v grlu pa se pojavljata pri večini kadilcev. Kadilec je vedno nekoliko hripav. Tudi bo vsakemu kadilecu posebno iz vojne znano, da mu ena cigareta hudo lakota takoj »potolaži«. Na ta način se sam prevari. Cigareta ga gotovo ni nasitila, pač pa mu je strup v tobaku vzel naravno poželenje po jedi, ki jo telo potrebuje.

Tobakov strup vpliva zlasti močno na srce. S tobakom naganjamo srce k hitrejšemu delovanju. Močnemu srcu seveda par cigaret na dan ne bo posebno škodovalo, a kdor je že po naravi nagnjen k srčnim boleznim, stori najboljše, če tobak čimprej opusti, sicer se morajo pokazati slabe posledice nikotina na srce. Po niko-

BREZPOSELNI!

Poslužite se najugodnejše prilike! Pletilnega stroja Walter, ki vam ga nudi F. Kos, Ljubljana, Židovska ul. 5, s popolnim poukom in sigurnejšo eksistenco!

tinu oslabele srce odpove ob kaki težki bolezni in smrt je neizogibna.

Že iz povedanega smo lahko razvideli, da tobak ne vpliva na vse ljudi enako močno. Nekaterim se stemni pred očmi že pri prvi cigareti, drugi jih pa prenese dvajset na dan. Velja pač isto kakor o vinu, kjer pravimo, da ga ta več nese kakor oni.

Samo ob sebi se razume, da je kajenje najbolj škodljivo telesu, ki se šele razvija. Mladini bi zaradi tega moralo biti zabranjeno vsako kajenje.

Vemo, da je kadilska strast huda, posebno kadilec cigaret je zelo težko opustiti »sladko travco«. Odrasli, ki je poučen o škodljivosti tobaka, je sam zase odgovoren. Naj ravna po svojem okusu! Nikakor pa ne moremo dopustiti, da kadilci v prostorih, kjer morajo okuženi zrak vdihavati tudi drugi. Kadilec naj bo toliko obziren, da kadil na prostem, kjer je dosti zraka, ki ga ne more okužiti. To bo tudi zanj boljše.

Razni kraji so v 17. stoletju skušali odpraviti kajenje s težkimi kaznimi. V Turčiji so odrezali kadilecu nos, v Rusiji so predrl kadilecu nosnice s pipo. Toda vse kazni in prepovedi niso nič pomagale, kajenje se je vedno bolj širilo in se še širi. Kakor povsod se je tudi pri tobaku izkazala stara resnica, da se s kaznimi in prepovedmi samimi kaj malo doseže, navadno celo prav prepovedan sad vleče. Treba je udariti drugo pot, pot izobrazbe in pouka in opozoriti človeka na nevarnost, ki prete njegovemu zdravju, ki je naj večja sreča.

61

vaje plačevati občinske doklade, še ni znano. Pri nas pa to ne pride v poštev, ker si tega predragga čuvaja najbrže pač nihče ne bo omislil.

Nekdo je žalosten stal na kolodvoru. Prijatelj ga je vprašal, čemu je tako petri. »Vlak sem zamudil, pa samo za pol minute.« — »Daj, daj, nikar se ne drži tako. Sicer bo vsak, kdor te pogleda, mislil, da si ga za pol ure.«

»Umetnik umrl. Kot rvelovni umetnik v glatovanju je bil znan neki Ricardo Succo. Pred enim letom se je dal zapreti v steklen zaboj in tam notri je 65 dni prečepel brez jedi. Ta rekord pa mu je tako škodil, da ga napadla želodčna krč in je kmalu v bolnici umrl.«

Izdalo jo je. Ko se je odpravil oče Kožuhar tistraj v cerkev, je zapazil, da ni dežnika na stremenu v kotu. »Mislim, da je vzel vaš dežnik sinček tatin sestre Katarine, mu pomaga sedemletna Anica.« K »K« moreš to dokazati? »Ko se je vračal sestrin ženin domov, sem hula med vrati sledeče berede: Samo enega ti boni le ukradel!«

Na vprašanje, kaj je bilo vzrok nenadnemu obolenju, je višji natak zignil z rameni. Povedal je le, da je prišlo zadnje dni do neseglasja v družini. Sobarica da je pripovedovala o burnem nastopu med gospodom ravnateljem in njegovo hčerjo in potem — višji natak se je nasmešnil kot je večinoma navada pri takih kočljivih zadevah — da je gospod ravnatelj zadnje čase često precej obilno zajtrkoval, kar za njegov krepki život pri njegovi starosti morda ni bilo dobro. Če je bil potem gospod ravnatelj utrujen, je imel gospod Landolfo vedno precej opraviti pri ženskah. Znanega popoldneva je, kot se spominja vratar, prišla ena od žensk v popotni obleki in zakrita s kopreno z gospodom Landolfom po stopnicah navzdol ter sta se takoj z nekim kočijažem, ki ju je že čakal, odpeljala. Gospod Landolfo pa je često prihajal po dame, da jih je odpeljal k izkušnjam in zato ni bilo to nič nenavadnega. Šele zvečer je nastalo zgoraj veliko razburjenje in poklicali so zdravnika. A od tedaj se, kot že rečeno, še ni nič izvedelo, ker žena sama streže možu in otroku in ne pusti nikogar blizu, niti hotelske služinčadi. Ni pa jim prav nič na tem, da bi zasledovali ubežnika, kot je videti.

Vsa stvar bi se bila sicer pozabila, kakor vsaka taka dnevna novica, če ne bi neka pikantna sprememba vzbudila podvojenega zanimanja zanj med občinstvom in tokrat zlasti med visokimi krogi. Eden najbolj razširjenih dnevnih časopisov je prinesel članek, ki je pojasnil skrivnostni vzrok odpeljave. Krajevni poročevalec je vedel zelo natančne podatke o neki ljubzenski zgodbi, ki se je bila nekako pred tremi leti odigrala med lepo Noro in nekim mladim avstrijskim grofom, čigar ime je bilo z navedbo treh črk zelo jasno označeno. Vedel je, da je oče lepote to razmerje zelo podpiral, nakljub D...t...l-ovi družini,

katera se je na vso moč trudila, da bi rešila sina iz teh vezi, dokler ga ni slednjič pripravila do tega, da je sprejel neko diplomatsko službo v inozemstvu. Tudi tega ni zamolčal, da je ravnatelj Karsten še tedaj z največjimi naporji skušal prikleniti odličnega ljubimca in da je ljubčima še rad pomagal do različnih sestankov. Šele, ko se je vse razbilo ob odločni volji te družine, se je odločil, da bo pustil svoji hčeri nastopiti javen poklic in odslej ni več nasprotoval naklonjenosti svojega prvega poslovođa do svoje hčere ter jo je temu celo obljubil v zakon. Bodisi radi nejevolje nad nezvestim ljubimcem, bodisi radi izpremenljive naklonjenosti, je Nora v to privolila in to njeno razmerje do njega je postalo splošno znano. Zdaj, po treh letih, se je nenadoma spet pojavil oni grof D. in se znova na najočitnejši način približal svoji prejšnji ljubezni. Očetovo upanje, da bo vendarle še spravil svojo hčer med visoke kroge, se je radi tega vzbudilo s tako silo, da se je takoj sprl s svojim poslovođjo in ga odslovil. Ta pa se je poslužil svoje pravice in z ubegom odtegnil svojo nevesto vsem nadaljnjim spletkam — ali na prostovoljni pristanek lepote ali ne, ni znano. Dva dni pred ubegom so namreč videli grofa D. v hotelu in tedaj ga je, kakor pravijo, zasačil gospod Landolfo pri svoji nevesti.

V Göhlški krog je udarila prva novica kakor strela. Grofica je bila našla vest o ubegu Landolfa in Nore v dnevniku in zatrdjevala, da je ni presenetila. Dala je časopis Lili, da bi ji služila novica kot nauk za ondanji pogovor o Nori.

Lili je silno presenetila ta novica. »To ni res, to ne more biti res!« je zatrdjevala s prirojeno trdovratnostjo. »Nora je preveč pobožna in mnogo pre-dobra, da bi bila storila kaj takega.«

Težko se je odvaditi vsake strasti. Nemogoče pa vendar ni tudi hudemu kadilecu opustiti tobak, kakor pričajo posebno po vojni zgovorni zgledi. Treba je le trdne volje. Če hočemo mladino obvarovati pred to strastjo, moramo začeti sami pri sebi. Bogato bomo sami poplačani za svojo močtatost z boljšim zdravjem.

Cas je zlato Netočna ura vam povzroči mnoge škodljive in jeze, zato zahtevajte se čisto ilustrirani cenik z več tisoč slikami od veletrgovine **Stermeck**, katerega dobite tako popolnoma brezplačno. Prebrskajte se boste o več tisoč slikah in pravstnih točnih svetilnih ur po sledečih niskih cenah: žepne ure Din 48, 72, budilka z enim zvonom Din 65, z dvema 75, stenska 130, Raven tega ogromna zaloga veritke, prstanov, uharov, privrskov in t. s. d. drugih predmetov po najnižjih cenah. Kar ne odgovarja se lahko zamenja ali vrne denar. Naravnost Din 500 - poštno prosto. Veletrgovina **R. Stermeck**, Celje, Štev. 19 Slov.

**Najpopolnejši
STÖWER
šivalni stroji**

za čivilce, krojače in čevljarje ter za vsak dom.
Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri terdki **L. Baraga**, Ljubljana, Seidenburg ul. 6, Brezplačen posk. 15 letno jamstvo.

NAZNANJAM VSEM ZNANCEM,

da sem prevzel po mojem rajnem očetu usnjarsko delavnico v Motniku št. 21. Prevzemam vsake vrste kože v stroj in se priporočam. **Leopold Sajovic, usnar - Motnik.**

ČRNO BRINJE

prodaja po nizki ceni
F. Cvek v Kamniku.

Posedstvo na javni dražbi

V ponedeljek 16. t. m. ob 9 dopoldne se bo prodalo na prostovoljni javni dražbi Jožmanovo posedstvo na Pletivici pri Brezovici. Prodajalo se bo vsako parcelo in hišo posebej ali skupno. Pogoji se bodo naznanili pri začetku dražbe. Posedstvo je oddaljeno od postaje Notranje Gorice slabe četrte ure, od Ljubljane dobri dve uri.

»Otrok, leta v takšnih okoliščinah ljudi izpremenijo,« je prepričevalno zatrjevala grofica.

»A Nora se ni prav nič izpremenila,« je vztrajala Lili; »neskončno ji je hudo, da se je morala oprijeti tega poklica. Samo svojemu očetu na ljubo je to storila.«

Kako pa veš vse to?« je strogo vprašala grofica in jo z nejasno slutnjo ostro pogledala v oči.

Lili je živo zardela, a s polno zavestjo svoje neodvisnosti se je pogumno ozrla v teto. »Ker sem jo prav te dni videla in govorila ž njo. Samo zato sem se peljala s Kurtom, da bi jo obiskala in sem jo tudi našla.«

»S Kurtom? Kurta da si peljala k njej?« je bruhnila grofica skoraj brez glasu. Smrtni strah, ki se je pokazal na njenem obrazu, je zbežal Lili.

»Ne s Kurtom; hotela sem samo to, da me je spremljal, ker gospodični Richthoven nisem hotela zaupati te stvari. Kurt je zvedel šele potem, ko sem bila že tam, koga sem bila obiskala. On me ni radi tega prav nič karal, temveč je rekel, da sem prav storila.«

»Torej je on ni videl?« je vprašala grofica nekoliko pomirjena.

»Ne, peljal me je le do njenega stanovanja, ne da bi bil vedel, kot že rečeno, koga hočem obiskati. Sicer pa mislim, da ni bilo v tem prav nič neprijetnega, da sem napravila vožnjo z bratrancem, s katerim sem bila skupno vzgojena in da sem šla ž njim po ulicah,« je užaljeno pristavila mala göhlška gospodarica in zapustila teto.

Grofica ni mogla sinu prihraniti tudi zadnje grenke čaše. Stvar bi mu bila sicer prikrla, da bi prizanesla njegovim starim spominom; a zdaj je najvarneje, da takoj jasno vidi vso stvar, zlasti po vseh

ČREVA

sortirani v vseh poljubnih debelinah za vse različne klobase; krave, jetrne in mesene za salame itd. imem na zalogo po vseh možnih cenah. Trgovcem in večinoma odjemalcem morem nuditi primeren posel.

Priporočam se vsem svojim dosedanjim odjemalcem in vabim nove interese, tja si ogleda o zalogo.

BERGMAN JOSIP

trgovina črev na drobno in debelo
LJUBLJANA - Poljska cesta 8 v. 87.

KMETJE, PRISTOPAJTE V KMETSKO ZVEZO!

teh idealnih nazorih, ki jih je bil zadnjič čul o hčeri cirkuškega jahača.

Zato je poslala časopis v sinovo sobo, tja, kjer je vedela, da ga bo takoj zapazil. »Izzgana rana se najlaže zaceli,« je mislila.

Kakor žgoč ogenj je šinila ta novica v Kurtovo srce, ki si ga je bila pravkar osvojila sled miru. Strmel je v list in škripaje se mu stiskali zobje. On ni rekel kot Lili: »To ni resel za to je že predolga leta gojil nezaupanje do ljubljenske; za to se je bila njegova ljubezen že preveč omajala v svojih temeljih. Tudi ni padel v omotico, kot takrat; preveč je bil že vaje bolesti in razočaranj. Gorostasno se je dvigala pred njim resničnost in ob njej se je razbilo vse zaupanje in vera, kolikor ju je bilo pravkar znova zaživelo v njegovem srcu.

S temi mislimi je vstala tudi nujna želja, prikriti svojo bolest in sramoto. Zdelo se mu je, kakor da mu mora vsakdo brati s čela misli in sklepe teh zadnjih dni, kot da ima vsakdo pravico posmehovati se njegovi lahkovernosti in njegovi slabosti. Najtežje pa je prenašal poglede svoje matere.

Ko je grofica vprašala po njem, ga ni bilo več v Göhlitzu. Sluga ji je povedal, da je prejel gospod grof važno novico, ki ga je odpoklicala in da je šel peš na kolodvor; šele čez nekaj dni se bo vrnil ali pa bo poslal obvestilo.

Grofica se je silno prestrašila. Ali je bila zopet pregoreča v svojem delu? Tudi Lili je povsila glavo, ko je zvedela za hitri odhod bratrančev. Hotela mu je bila zaupati svojo bol glede Nore.

Ljudska samopomoč v Mariboru sprejme za služaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača do največ 53.000 Din na podporah. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo.

Beli zobje

olepšajo vsak obraz. Često že zadostuje samo enkratno čiščenje z prijetno osvežujočo **Chlorodont-pasto**, da se doseže lep sijaj elonovine tudi na stranicah zob, ako se uporablja posebno izdelano ščetkico za zobe. Ostanki jedi, ki ostajajo med zobmi ter povzročajo radi gnilobe neprijeten dah ust, odstranjujejo se najtemeljiteje z **Chlorodont-ščetko**. Poskusite najprej z malo tubo **Chlorodont-paste**, ki stane Din. 8.—. **Chlorodont ščetka** za otroke, za dame (mekke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom **Chlorodont**. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepite!) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tovarnice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 57

Naznanilo

otvoritve trgovine!

P. n. naročnikom **DOMOLJUBA** naznanjamo, da smo otvorili s 1. decembrom t. l. v Ljubljani na Mestnem trgu št. 12 „Pod Trančo“

ново trgovino

z manufakturnim in galanterijskim blagom. Na razpisajo je bogata zbirka raznega moškega in ženskega blaga, blaga za prašče, šifona, platna, čefirjev, klotov, kontenine, sraj, ročavice, nogavice, trikotje, pletevine itd. — Da se uvidemo, bomo prodajali po najnižjih cenah in cenah ter se potrudili, da p. n. odjemalce v vsakem ožiru zadovoljimo. — **Prilite in prepročajte se!**

Za obilen obisk se priporoča

PRODUKCIJA F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Mestni trg 12
„POD TRANČO“

Radij. (Ne ljubljanski, ki ga poslušamo, ampak znano zdravilo.) Radij ima tako moč, da bi gnač kepa radija, če bi ga mogli strniti v kepo, največji morski parnik iz Evrope v Ameriko in nazaj. Če bi vrgli par kubičnih centimetrov radija v Bodensko jezero, bi jezero zavrelo že čez par minut. In vendar je Bodensko jezero 504 kvadratnih kilometrov veliko. Leta 1898 je odkrila gosna Curie radium ali radij. Od tedaj do danes so napravili one snovi, ki radij izžareva, samo 250 gramov.

Kdo je hišni gospodar?

Tujec: »Ali imam čast govoriti z gospodarjem te hiše?« Mož: »Obžalujem, moje žene ni doma!«

Čudno češčenje. Pred nekaj leti je umrl slavniti italijanski tenorist Caruso. Pokopan je bil na pokopališču v Neapolju. Truplo je balzamirano (umetno ohranjeno) in je zato v dobrem stanju. Te dni kroži po časopisju vest, da se vsako tretje leto zberejo na pokopališkem grobu njegovi najbolj navdušeni čestitci. Pri tej priliki dvignejo truplo iz groba in ga oblečejo v novo obleko, izdelano po vsakokratnem najmodernejšem kroju.

**Kupujem kakor vsako leto vse vrste
zobotrebce (klinčke)**
po najvišjih cenah.

M. Pakič, Ljubljana
Sv. Petra nasip 27 (za vodo)

Prodajalce posnemalnikov iščemo

proti dobri plači. — Javiti se
TEHNA družbi - LJUBLJANA,
Mestni trg 25/1

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali oje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebnosti ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obratni pomočnikov ali vajencev in narobe.

Služkinjo za vsa dela sprejme takoj ali s 1. jan. slovenska uradniška družina. Javilo naj se le v vsakem oziru poštena zdrava, pridna in ubogljiva dekleta od 25 do 35 let. Če mogoče poslati sliko, ki se takoj vrne. Navesti vsa dosežena službovanja, dan nastopa in zahtevo plače. Obvezne ponudbe na gospo Mirko Outrata, post. Bogojevo - Bačka.

Dehla se išče za nastop o Božiču, pridna pametna in poštena stara 22 do 30 let. Morala bi molziti 2 kravi in pomagati v kuhinji. Istotam se išče hlapec h konjem star 25 do 30 let. Biti mora zdrav in trezen. Prednost imajo Gorenjci. Na lov: Ivan Kuralt, valjani mlia Domžale.

Krojaškega vajenca sprejemem takoj hrana in stanovanje v hiši. A. Snedec, krojač, Društva 18, p. Strazšice pri Kranju.

Procam LEPO POSESTVO poleg glavne ceste radi izseljenja v Ameriko. Radi se šestglav živine. Zglasiti se pisмено ali osebno pri Frančiška Arko, Rajdol 37, p. Mozelj pri Kočevju.

Krojaškega vajenca z obrabo sprejme Urbančič Hrenova ulica št. 19. Ljubljana.

Učenca sprejme J. Kralj, sedlar Železniki, Slovenija

Puhasto perje kg po 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po Din 130— in čist beli puh kg Din 300—. L. Brozovič, kemična čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

Prodam hišo lepo, visoko pritiščeno s petimi sobami in pritlikinami z vsem komfortom s kletnim stanovanjem za hišnika, na najlepši točki ob Celovski cesti v Šiški, z urejenim sadovnjakom in cvetličnjakom s 1700 m² sveta, katerega se lahko odproda. Natančen naslov se izve v upravi tega lista pod št. 12805.

Mizarskega vajenca starega od 14—15 let, iz poštene družine išče Zakrajšek Anton, mizarstvo, Sobotnik št. 9, p. Vel. Lašče.

Kalo! **Pozor!** Iščemo denaren prometni kraj, za ustanovitve dobre trgovine mešanega blaga. Lokal sam preuredimo. Cenj. ponudbe na Upr. „Domoljuba“ pod št. 12805.

Ruhano maslo kupuje lekarna Kristof Sv. Petra c. 60 Ljubljana.

Dehla dobi stalno in dobro službo. Prednost imajo samo poštena in delavna dekleta. F. Boršinar, Medvedova 27, Ljubljana 7

Izvanredna ponudba!

Za deževni letni čas priporočamo, da si nabavite **kožno pelerino za dež**. C. O. V. tehtja samo 110 gramov, imitacija ribje kože Imm. Odlično se ji ta pelerina izkazala, ker ne prepušča mokrote, je komedno zložljiva, kakor majhna žepna beležnica, ki se jo nosi vedno lahko s seboj, ter je nadvse trpežna. Zelo priporočljiva za dame in gospode (tudi za otroke) v dežju in snegu, za izlete in sport. — Reklamna cena s posebnim kapuco in etuijem samo 70 Din, franko, zacinjena, poslana po poštne povzetju, dva kosa 138 Din. Razpošilja A. Mařik, export, Praha XII., Londýnska 57. (Če ne bi ugajala, jamčimo zamenj.) Naslov natančno napisati.

Edino najboljši **šivalni stroji in pletilni švic.** „Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrti in industrijo so le **Jos. Petelinca**

Grützner, Adler
Najnižje cene! Tudi na obroke!
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v vezanju brezplačno.
ne Vročila in garancija.

Gotove obleke in površne suknje!

Da ustrejem mojim odjemalcem in jih obvarujem nepotrebnih potov in stroškov, sem vpeljal nov način prodaje oblačnega blaga. Vsak, kateri nima svojega krojača, ali ni z njim zadovoljen, lahko pri meni izbere blago — in dobi v 6 dneh zgotovljeno obleko po najnovejši modi, ali pa po svojem okusu. Cena gotovi obleke bo cenejša, kot povsod drugod — za to jamčim. Jamčim pa tudi za dobro izdelavo in dobro podlago! Vpeljal sem tudi vse vrste usnja — po znižani ceni. Pridite in prepričajte se.

IVAN A. GROSEK
trgovina z mešanim blagom — TREBNJE

Tudi kamen bi se zjokal!

Kolje... zavija v želodec, grize v črevesju... Ako se tudi Vam kedaj tako godi, tedaj se ne obotavljajte vzeti takoj na sladkorju nekoliko kapljic Fellerjevega prijetno dišečega Elsafluida. Elsafluid z zakonom zavarovan! Ste se že kedaj prepričali o tem, kako zna ublažiti bolečine to že 83 let znano narodno sredstvo in kosmetikum! Kako deluje z drgnjenjem in umivanjem pri bolečinah v prsih, sluzavosti v grlu, pri protinu in revmatizmu, kot zaščita proti grip? Enako tudi pri nervozni, slabosti, glavobolu in nespancu — kot obkladek na čelo in sence!

To pomaga!

V lekarnah in vseh podobnih trgovinah: poizkusne steklenice 5 Din, dvojne steklenice 9 Din, specialne steklenice 30 Din. Po pošti: najmanj 1 zavoje z 9 poizkusnimi ali 6 dvojnimi ali 2 specialnimi steklenicami stane 62 Din. Šest takih zavojev ali poštino in zavojem samo 250 Din. Naročila na naslov:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
STUBICA DONJA, Elsaflg št. 16.

Ako pa potrebujete dobro odvajalno sredstvo, ki krepki želodec, tedaj zahtevajte Fellerjevo Elsafluido, 6 skatljice 12 Din.

Kupujem jaića

suhe slive, suhe gobe, žebeljni vosek, vinski kamer po najvišji ceni.

Anton Vahčić, trgovec — Leskovec pri Krškem

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se priglašajo vsako leto, pa ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in radi globokega svojega pomena je postal ta znak nepozaben. Znamka Oetker jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev pecilni prašek
Dr. Oetker-jev vanilinov prašek
Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd.

tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavočkov, ki pomagajo »prosvitljenim« gospodinjam postaviti v kratkem času na mizo tečne jedi Marsikatera ura se je prihranila, mnogo nevolje radi slabega kipeja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetker-jev šartelj, in v otroški sobi ni nikesar boljšega, nego je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristni Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se ponajajo česte manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev
VANILINOV SLADKOR
je najboljša začimba

za mlečne in močnate jedi,
pudinge in spenjeno smetano,
kakao in čaj,
šartlje, torte in pecivo,
jajčni konjak.

Zavoček odgovarja dvema do trem strokovno dobre vanilije.

Ako se pomeša ¼ zavočka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega sladkorja in se dasta 1 do 2 čajni žlici te mešanice v kodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna pijača.

Dr. OETKER-jevi RECEPTI za kuhinjo in hišo

prinašajo izbirno izvrstnih predpisov za pripravo enostavnih, boljših, finih in najfinejših močnatih jedi, šartljev, peciva, tort itd.

Za vsako obitelj so največje važnosti, ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje enostavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti povsod in vedno pohvalno gospodinji — tudi onih, ki stavijo večje zahteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenje tudi pri začimbah izključeno.

Oetkerjevo knjigo dobite zastoj pri Vašem trgovcu, ako ne, pišite naravnost na tovarno Dr. Oetker, Maribor.

Budilke po ceni

L. Vilhar, urar
Ljubljana, Sv. Petra cesta 36.

Budilke

F. CUDEN
Ljubljana - Prešernova 1

Pozor, gozdarji in tesači!

Naznanjam, da imam vedno v zalogi najboljše plankae in sekire. Pošiljam po pošti. Cena nizka. KRMELJ MATEVŽ — Log, pošta Škofja Loka.

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza — Sušica — Kašelj — Suhi kašelj — Zastuženje — Nočno potenje — Bronhialni katar — Katar v grlu — Sluzni kašelj — Izmeček krvi — Vzdigavanje krvi — Tesnoba — Astmatično hropenje — Zbadanje i. t. d., so ozdravljivi!

Tisoče ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti hranjenja

ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro premaga. Telesna tešina se poveča ter polahno poopneje končno zaustavi bolečine.

Resnimožie zdravniške znanosti potrdijo prednost moje metode ter jo radi priporočajo. Čimprej zaenote v mojim načinom prehranjenja, tembolje bo za vas.

Popolnoma zastonj dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja. Kogar torej mučijo bolečine, kdor se hoče naglo osvoboditi svojih bolečin na temeljit in varen način, naj piše še danes. — Opetovano opozarjam, da prejmete popolnoma brezplačno, brez vsake zavaze s svoje strani moja polasnila in bo Vaš zdravnik gotovo pritrdil temu.

novemu načinu Vaše prehrane

ki jo označujejo kot izborni prvi profesorji. V Vašem lastnem interesu je torej, da takoj pišete, in Vas bo nato vsak čas lahko postreglo moje osebno zastopstvo. Črpajte pouk in močilo volje za zdravje iz knjige izkušenega zdravnika. Vsake okrepitve in življensko utiho ter jemlje ozir na vse boole, ki se zanimajo za sedanje stanje z lastnega zdravljenja pišite.

Moj naslov je:

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln

Ringbahnstrasse 24, bbt. 617 (Deutschland)

Prvovrstna glasbila
direktno iz
TOVARNE
ozlroma tovarn. skladišča
Velik
(ilustrovani) **CENIK**

dobite zastonj. Zahtevajte ga pri največji
razpošiljalnici glasbil v Jugoslaviji

MEINEL i HEROLD

tvornica glasbil, gramofonov in harmonik
podružnica MARIBOR št. 102-B

Violine . . . od Din 95' dalje
Tamburice . . . 98' . .
Mandolina . . . 136' . .
Trube . . . 305' . .
Gramofon . . . 345' . .
Ročne harmonike
od Din 85' . .

Sezliška prodaja

novo prispelega zimskega blaga po izredno nizkih cenah. Kamgarni za moške obleke od 100 Din, razno sukno od 45 Din, doubl za zimske suknje od 125 Din, za ženske plašče od 45 Din, volneno blago za ženske obleke (130 cm široko) od 34 Din, različni kambriki, vsakovrstni parhenti in flanele od 9 Din, bela in rujava kontenina za rjuhe od 20 Din, koci od 120 Din naprej.

Suknena obleka 3-10 m blaga z vso dobro podlogo samo **230 Din**

Blago zanesljivo dobro, cene nizke, postrežba točna in solidna. — Vsakdo naj se posluži ugodnega nakupa dobrih oblačil po nizkih cenah, in to v manufakturni trgovini

IVAN KOS, družba z o. z.,

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA št. 23.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. — Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 160 milijonov Din.